ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 28 январь куни Россия Федерацияси ташқи ишлар вазири Е. Примаков, мудофаа вазири П. Грачёв ҳамда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо мамлакатлар билан ҳамкорлик вазири В. Серовни қабул қилди.

Учрашувда икки мамлакат ўртасидаги ўзаро алоқаларни ривожлантириш билан боғлиқ масалалар хусусида гап борди. Ислом Каримов бу алоқалар бундан кейин ҳам ўзаро тенглик ва ҳамкорлик асосида ривожланишига ишонч билдирди. Суҳбат чоғида, шунингдек, қўшни Тожикистон Республикасида юзага келган вазият, Тожикистон-Афғонистон чегарасидаги воқеаларга доир масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов, ташқи ишлар вазири А. Комилов, мудофаа вазири Р. Аҳмедов иштирок этди.

(ЎзА).

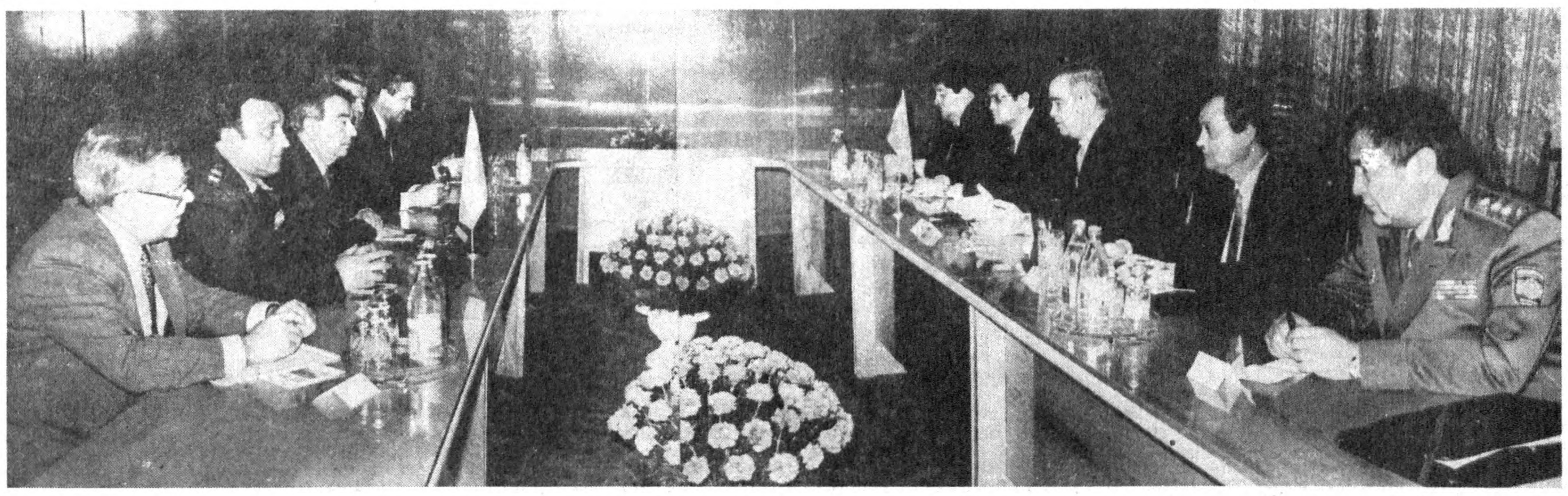

СУРАТДА: қабул пайти.

А. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Ватанни севмак иймондандур!

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

Ўзбекистон Халқ демократик партияси газетаси

1996 йил 30 январь, сешанба № 13 (21.934).

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

СЎНГГИ СОАТДА

· Нукусда туман ва шаҳар ҳокимлари, тегишли вазирлик ва ташкилотлар ҳамда идоралар вакиллари иштирокида семинар-кенгаш бўлди. Унда республика Вазирлар Маҳкамасида куни кеча ғалла ва пахта етиштиришнинг ўтган йилги якунлари ва галдаги вазифаларга бағишлаб ўтказилган мажлисда Президент Ислом Каримов ўртага қўйган вазифалар муҳокама этилди.

Кенгашда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси У. Аширбеков сўзга чиқди.

***

· Индонезия Республикасининг Тошкентдаги элчихонасида ушбу мамлакат ҳукуматининг «Экосан» халқаро хайрия жамғармасига инсонпарварлик ёрдамини топшириш маросими бўлди. Тиббий жиҳозлар ва дори-дармонлардан иборат мазкур кўмак Оролбўйидаги оғир экология шароитида фаолият олиб бораётган шифохоналарга жўнатилади.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

1996 йил 27 январь куни Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг XV пленуми бўлиб ўтди. Пленумда Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши биринчи котиби Абдулҳафиз Жалолов «Мамлакатимиздаги ислоҳотларнинг янги босқичи ва Ўзбекистон ХДП ташкилотларининг вазифалари тўғрисида» маъруза қилди. Унда маърузачи мазкур пленум кун тартибидаги масалалар — ХДП ташкилотларининг Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари Кенгашлари сессияларидаги нутқларидан, мамлакат Олий Мажлиси IV сессияси, 1995 йил ноябрь-декабрь ойларида ўтказилган бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари, Қорақалпоғистон республика, вилоятлар ва Тошкент шаҳар партия кенгашларининг пленумлари якунларидан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида сўз юритди. Шунингдек, у Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисидаги ХДП фракциясининг ўтган йилдаги фаолиятини таҳлил этди. Биринчи котиб партиянинг 1995 йилдаги молиявий-хўжалик фаолияти якунлари ва бу йилги бюджети лойиҳасининг ўзига хос жиҳатларига пленум қатнашчилари эътиборини қаратди.

Музокараларда Ўзбекистон ХДП Андижон вилоят кенгаши биринчи котиби Р. Мухторов, Бухоро вилоят телерадиокомпанияси раиси Н. Бозорова, Ўзбекистон ХДП Сирдарё вилоят кенгаши биринчи котиби Т. Исмоилов, Ўзбекистон «Ёдгорлик» жамияти раиси Н. Муҳиддинов, Хива шаҳридаги 20-меҳрибонлик уйи директори В. Пак, «Мулоқот» журнали бош муҳаррири Б. Бойқобилов қатнашдилар.

Пленум Ўзбекистон Президентининг Олий Мажлис тўртинчи сессияси, халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари Кенгашларидаги нутқларида баён этилган қоида ва хулосаларни тўлалигича қўллаб-қувватлади, уларнинг партия ташкилотчилик-сиёсий фаолиятини янада ривожлантиришдаги дастурий аҳамиятидан келиб чиқиб, Ўзбекистон ХДП ташкилотларининг мамлакатда амалга оширилаётган ислоҳотлар янги босқичидаги ўрни ҳамда биринчи галдаги вазифаларини белгилади.

Пленумда Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши таркибига ўзгартишлар киритилди. Б. Шарипов «Голос Узбекистана» газетаси бош муҳаррири этиб тасдиқланди.

Пленум муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Пленум ишида партия Марказий тафтиш комиссияси аъзолари, Ўзбекистон ХДПдан Олий Мажлисга сайланган бир гуруҳ депутатлар, Қорақалпоғистон республика, Андижон, Навоий, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Тошкент, Хоразм ва Қашқадарё вилоятлар партия кенгашларининг Марказий Кенгаш таркибига кирмаган биринчи ва иккинчи котиблари, Тошкент шаҳридаги туманлар партия кенгашлари биринчи котиблари, жамоат ташкилотлари ҳамда бирлашмалари раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашдилар.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши XV пленуми қарори

МАМЛАКАТИМИЗДАГИ ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон ХДП МК XV пленуми таъкидлайдики, мамлакатимиз Олий Мажлиси IV сессияси ҳужжатлари ҳамда республика Президенти И. А. Каримовнинг унда сўзлаган нутқи катта сиёсий ва дастурий аҳамиятга эгадир. Мазкур ҳужжатларда баён қилинган қоида ва хулосалар ислоҳотлар янги босқичининг моҳияти, унинг асосий мазмунини аниқ белгилаб беради.

Ўтган 1995 йил мустақил давлатимизнинг тўрт йиллик тарихида самарали давр бўлди. У Ўзбекистоннинг иқтисодий, ижтимоий-сиёсий барқарор жамиятга хос хислатларни муқаррар эгаллай боришида чинакам бурилиш ясади.

Сиёсий соҳада жиддий ўзгаришлар юз берди, Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти ҳамда халқаро сиёсий ва иқтисодий тузилмаларига қўшилиши йўлида дадил одим ташланди. Бозор иқтисодиёти муносабатларини шакллантиришга қаратилган ислоҳотларни жадаллаштириш сиёсати салмоқли натижалар берди. 1996 йилдан бошлаб иқтисодиётни ишонч билан юксалтириш учун яхши замин вужудга келтирилди.

Аҳолини ижтимоий ҳимоялашни, оилаларни қўллаб-қувватлашни таъминлаш йўлидан изчил борилди. Истиқлол ғоялари, қадимий маданий мерос, миллий ва умуминсоний қадриятларга асосланган, келажакни кўзлайдиган дунёқараш, мустақил миллий тараққиёт мафкурасини яратиш, янги маънавиятни шакллантириш йўлида анча ишлар қилинди.

Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, уни озод ва обод диёрга айлантириш каби барча кўзланган олийжаноб мақсадларга фақат мулкий муносабатларни инсонийлик заминига қуриш, одамларнинг шахсий манфаатдорликлари ҳамда унга асосланган фидокорона меҳнат негизидагина эришиш мумкинлигини, бунинг учун эса тегишли ҳуқуқий-сиёсий пойдеворни вужудга келтириш — ҳаётий зарурат эканлигини теран англаш мазкур маънавий жараённинг бош мазмунини ташкил этди.

Ушбу муваффақиятлар тараққиётнинг Ўзбекистон танлаган йўли тўғрилигини исботламоқда. Бу йўлнинг халқ манфаатларига тўла мос эканлиги боис, уни мамлакат барча аҳолиси астойдил қўллаб-қувватламоқда, бутун дунё кенг эътироф этмоқда. Қўлга киритилган ютуқлар иқтисодиётни юксалтириш ва халқ фаровонлигини ошириш сари янги қадамлар қўйилишининг муҳим омилидир.

Ислоҳотлар янги босқичининг мазмун-моҳияти, жамият ҳаётининг барча жабҳаларида ҳам миқдор, ҳам сифат кўрсаткичлари ўсиши билан боғлиқ янги вазифаларни рўёбга чиқаришни тақозо этади.

Миллий валютани мустаҳкамлаш, унинг жорий ва тўла эркин алмашинувига эришиш, пул қадрсизланишини кескин қисқартириш, иқтисодиётнинг таркибий тузилмасини ўзгартириш йўлини давом эттириш умумдавлат аҳамиятига молик вазифалардир. Биринчи марта республикада мулкдорлар синфини шакллантириш масаласи қўйилмоқда. Кучли ижтимоий сиёсатни давом эттириш, унинг аниқ йўналтирилганлигини кучайтириш ислоҳотлар янги босқичининг бош вазифаси ҳисобланади.

Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш тизими фаолиятини яхшилаш, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш, суд органларини ислоҳ қилишнинг мукаммал дастурини ишлаб чиқиш — сиёсий соҳадаги муҳим мақсадлардандир. Давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлис IV сессияси минбаридан қилган даъватига жавобан, халқ таълими, соғлиқни сақлаш ва маданият соҳаларига умумхалқ кўмагини ташкил этиш ҳам мамлакат жамоатчилигининг диққат марказида бўлмоғи лозим.

Шунингдек, юртбошимиз ўзининг халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлар Кенгашлари сессияларида ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 25 декабрда бўлиб ўтган мажлисида сўзлаган нутқларида айтган, ислоҳотлар йўлидаги, тўсиқ ва ғовларни бартараф этиш талаб қилинади.

Пленум, ўз сафларида 410 мингдан зиёд аъзони бирлаштирган Ўзбекистон Халқ демократик партияси, унинг барча ташкилотлари ўз дастурий ғоя ва мақсадларига ҳамоҳанг, юқоридаги, кенг кўламли вазифаларни ҳал қилишда фаол иштирок этишлари керак, деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон ХДП МК пленуми қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси тўртинчи сессияси якунлари, мамлакат Президенти И. А. Каримовнинг ундаги ҳамда халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоят Кенгашлари сессияларидаги нутқларида баён этилган хулоса ҳамда қоидалар қўллаб-қувватлансин, шунингдек, уларнинг партиямизнинг сиёсий ва ташкилотчилик фаолиятини янада ривожлантириш учун дастурий аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилсин.

Ўзбекистон ХДП барча ташкилотлари республика олдида турган долзарб вазифаларни бажариш бўйича умумий ишга зудлик билан киришсинлар, ислоҳотлар янги босқичини амалга оширишда ўз ўринларини аниқлаб олиб, унда фаол қатнашсинлар.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши Котибияти, Қорақалпоғистон республика, вилоят, шаҳар, туман кенгашлари Олий Мажлис IV сессияси ҳужжатлари ва Президентимизнинг мазкур нутқларини партиямиз аъзолари томонидан ўрганилишини ҳамда унинг мазмунини аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилишни уюштирсинлар.

Ушбу вазифаларни партиямиз барча даражадаги кенгашларининг пленумларида ҳамда бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида шу йил февраль-март ойларида кўриб чиқиш ва уларни амалга ошириш бўйича аниқ чора-тадбирларни белгилаш зарур, деб ҳисоблансин.

2. Партия ташкилотлари ва кенгашлари фаолиятларида республика раҳбариятининг иқтисодий ва демократик ислоҳотлар йўлини ижтимоий-сиёсий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ҳамда уни изчил рўёбга чиқаришни таъминлашда бевосита иштирок этиш, бундан кейин ҳам, бош йўналиш бўлиб қолади.

Бу иш жараёнида одамларда ислоҳотлар моҳиятини теран тушуниш, мулкчиликнинг янги шаклларига тўғри муносабатни қарор топтириш, уларда иқтисодий эркинликни кенгайтириш, соғлом тадбиркорлик ва хусусий ташаббускорликни ривожлантириш — танг ҳолатларни бартараф этишнинг, она-Ватанимизнинг келажакда гуллаб-яшнаши учун ишончли негиз яратишнинг энг тезкор ва самарали йўли эканлигига ишонч ҳосил қилдириш, айрим кишилар онгидаги боқимандалик кайфиятларига барҳам бериш масалаларига алоҳида эътибор берилсин.

3. Партиянинг назарий ишларини фаоллаштириш зарур, деб ҳисоблансин. Марказий Кенгаш Сиёсий ижроия қўмитасига, ушбу мақсадда, республикамиз ақл-зиё салоҳиятига таяниб, жамиятда рўй бераётган жараёнларни мунтазам ўрганиш, мушоҳада этиш, Ўзбекистоннинг мустақил тараққиёт ва демократия йўлидан олға бориш тажрибасини умумлаштириш, мамлакатимиз раҳбариятининг ислоҳотлар бош йўлини ҳаётга собитқадамлик билан татбиқ қилишни таъминловчи таклиф ҳамда дастурлар ишлаб чиқилиб, уларни жамоатчилик ва партия эътиборига ҳавола этиш топширилсин.

Ўзбекистон ХДП Миллий истиқлол мафкураси қоидаларини ижодий ривожлантириш таъминлансин, бунда куч-ғайратлар ўсиб келаётган авлодни янги мулкчилик муносабатлари, сиёсий ва иқтисодий шароитларга тайёрлаш, партиянинг маънавий-ахлоқий қарашларини аждодларимизнинг бой тарихий, маданий мероси, Шарқ фалсафаси, жаҳон илғор фикрига таянган ҳолда бойитишга қаратилсин.

Партиянинг парламентчилик ишларига доир нуқтаи назарини, унинг қонун яратувчилик фаолиятидаги устивор йўналишларни ишлаб чиқиш соҳасидаги саъйи ҳаракатлар фаоллаштирилсин. Давлат бошқаруви идоралари кадрлар таркибини шакллантиришда ХДПнинг иштироки масаласи бўйича назарий изланишлар ва амалий тавсияларни ишлаб чиқиш давом эттирилсин.

Марказий Кенгаш Сиёсий ижроия қўмитасига, мазкур вазифаларни амалда ҳал этиш мақсадида, тегишли тадбирлар режасини тайёрлаб, уни амалга ошириш топширилсин.

4. ХДПнинг барча даражадаги кенгашлари ҳамда бошланғич ташкилотлари ҳокимликлар, корхона, мажмуа, хўжалик, ташкилот, муассасалар раҳбарлари билан иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, энг муҳим ижтимоий муаммоларни ҳал этиш юзасидан амалий ҳамкорликни такомиллаштирсинлар.

Қишлоқни ижтимоий-иқтисодий қайта қуриш дастурини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда фаол иштирок этилсин. Партия ташкилотлари таркибидаги муҳандис-техник салоҳиятдан фойдаланиб, тегишли лойиҳаларни тайёрлаш, уларни техник-иқтисодий жиҳатдан асослашда қатнашиш, юзага келаётган муаммоларни ечиш йўлларини топиб, ХДПдан барча даражалардаги давлат ҳокимияти вакиллик идораларига сайланган депутатлар орқали тегишли тарзда таклифлар киритиш тавсия этилсин.

Иқтисодиётнинг нодавлат жабҳасида ХДП ташкилотлари таъсири кучайтирилсин, мулкчиликнинг ижара, хусусий, жамоавий ва ҳиссадорлик шаклларига асосланган ишлаб чиқариш — хўжалик тузилмаларининг оёққа туриши ва ривожланиши сиёсий воситалар билан қўллаб-қувватлансин.

5. Ўзбекистон ХДП ташкилотлари ижтимоий тусдаги ислоҳотларни амалга оширишда фаоллик кўрсатсинлар. Республикамиз раҳбарияти ижтимоий сиёсатининг мазмун-моҳияти ва аҳамияти юзасидан тушунтириш ишлари авж олдирилсин. Ҳар бир кишининг, турмуш даражаси ва сифати фақат унинг Ўзбекистон олдида турган вазифаларни бажаришга қўшаётган шахсий ҳиссасига бевосита боғлиқлигини, ҳар бир фуқаронинг бахти, ҳаётининг фаровонлиги ўзининг қўлида эканлигини тушуниб, англаб етишига ҳисса қўшилсин.

Аҳолини ижтимоий ҳимоялашга оид Президент Фармонлари ва ҳукумат қарорлари ижроси устидан жамоатчилик назорати билан боғлиқ саъйи ҳаракатлар сусайтирилмасин. Ҳар бир партия ташкилоти ижтимоий ҳимоя чоралари жойларда қандай амалга оширилаётганлигини, аҳолининг бундай ҳимоядан бевосита фойдаланадиган қатламлари ундан қанчалик баҳрамандлигини мунтазам ўрганиб борсин ва шу ҳақдаги доимий ахборотларга эга бўлсин. Мавжуд камчиликлар дадиллик билан очиб ташлансин, кишиларни ташвишлантираётган муаммолар тегишли ҳокимликлар олдига қўйилсин, партиянинг депутатлар фракцияси ва партия матбуотидан фойдаланиб, уларнинг ҳал этилишига қатъият билан эришилсин.

Партия ташкилотларининг ижтимоий соҳа муассасаларига оталиқ қилиш хусусидаги ташаббуси қўллаб-қувватланиб, ушбу тажрибадан кенг фойдаланиш барча партия кенгашларига тавсия этилсин. Улар мактаблар, болалар боғчалари, касалхоналар, шифохоналар, маданият уйларига зарур ёрдам кўрсатиш учун ҳомийлар жалб этишга фаол кўмаклашсинлар, соғлиқни сақлаш, маориф ва маданият соҳаларига кундалик ғамхўрлик қилиш масаласида намуна кўрсатсинлар.

6. Қорақалпоғистон республика, вилоятлар, Тошкент шаҳар партия кенгашларига юртбошимизнинг халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари Кенгашлари сессияларидаги нутқларидан келиб чиқадиган вазифаларга бағишлаб ўтказилган пленумлар ҳамда бошланғич ташкилотлар ҳисобот-сайлов йиғилишларининг якунларини таҳлил қилиш, ишдаги мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича ҳамма чораларни кўриш таклиф қилинсин. Юқоридаги тадбирларни ўтказиш давомида тўпланган тажриба мустаҳкамлансин, улар партия ташкилий ва ижтимоий-сиёсий ишларининг барча йўналишларида янада олға қараб ҳаракат қилишда таянч нуқтаси бўлиб қолсинлар. Ҳар бир партия аъзосининг сиёсий ишлардаги онгли иштирокини ошириш ҳисобига партияни ташкилий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш таъминлансин.

7. Партия кенгашлари ва ташкилотлари Ўзбекистон ХДПдан сайланган депутатлар билан ишлашни тубдан яхшиласинлар. Уларнинг ижтимоий-сиёсий фаолияти қўллаб-қувватлансин, депутатлик ваколатларини амалга оширишда яқиндан ёрдам берилсин. ХДП кенгашлари ҳузурида депутатлик қабулхоналари ташкил қилиниб, уларнинг иши қатъий йўлга қўйилсин, ХДПдан сайланган депутатларнинг ахборот ва ҳисоботларини партия кенгашлари пленумлари ҳамда ижроия бюро мажлисларида мунтазам тинглаш мақсадга мувофиқ, деб топилсин.

Давлат ҳокимияти ва бошқарув идораларида масъул лавозимларда ишлаётган партия аъзоларига нисбатан талабчанлик кучайтирилсин, тегишли партия ташкилотларида уларнинг ҳисобот, ахборотларини мунтазам эшитиб бориш амалиёти йўлга қўйилсин. ХДП барча даражадаги кенгашларига партия кадрлари ўқувини ташкил этиш, ўз кадрлар захираларини шакллантириш, дастурий мақсадларимизга хайрихоҳ, истиқболли кадрларнинг сиёсий чиниқишларига ёрдам бериш, масъул лавозимларга ўз номзодларимизни кўрсатиш тизимини вужудга келтириш ҳамда уни рўёбга чиқариш таклиф қилинсин.

Ҳудудий бошланғич партия ташкилотларини тузиш ва мавжудлари фаолиятини янада яхшилаш ишлари жонлантирилсин, уларнинг Ўзбекистон ХДПнинг асосий тузилмавий бўғини бўлиб қолишига эришилсин.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши Сиёсий ижроқўми, Қорақалпоғистон республика, вилоят, шаҳар, туман кенгашлари ижроия бюроларига ижро интизомини, қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини яхшилашга доир узоқ муддатли чораларни кўриш топширилсин.

Молиявий интизомни мустаҳкамлаш, партия аъзолик бадалларини тўлашда тартиб ўрнатиш бўйича барча зарур чора-тадбирлар кўрилсин. Партия ташкилотлари раҳбарларининг бу борадаги боқимандалик кайфиятига барҳам берилсин, ишлаб чиқариш — хўжалик фаолиятини ривожлантириш йўли билан ўзини ўзи таъминлашга тўла ўтиш тамойиллари қўллаб-қувватлансин ва ушбу соҳадаги тажрибани кенг ёйиш Марказий Кенгаш сайланма органлари зиммасига юклатилсин.

* * *

Марказий Кенгаш XV пленуми партиямизнинг барча ташкилотлари, ҳар бир аъзоси мамлакатимизда амалга оширилаётган тақдириломон ислоҳотлар янги босқичи талабларига муносиб бўладилар, Ватанимиз равнақи йўлидаги саъйи ҳаракатларни кучайтирадилар, деб ишонч билдиради.

Ўзбекистон ХДП Марказий тафтиш комиссияси пленуми

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий тафтиш комиссиясининг пленуми бўлиб ўтди. Унда комиссиянинг 1995 йилдаги фаолияти ҳақидаги ахборот муҳокама қилинди.

Пленумда, шунингдек, Ўзбекистон ХДП Хоразм, Сирдарё, Фарғона вилоятлар ва Тошкент шаҳар кенгашларининг Марказий тафтиш комиссияси таркибига ўзгартишлар киритиш ҳақидаги таклифлари кўриб чиқилиб, улар маъқулланди. Тошкент шаҳридаги 17-поликлиника бош шифокори С. Ҳамидова Марказий тафтиш комиссияси раёсати таркибига киритилди.

Пленум муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

«Ўзбекистон овози»га жавоб берадилар

«ВИЖДОН ОЛДИДА ҲИСОБ БЕРАЙЛИК»

Газетанинг шу йил 11 январь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада Сирдарё вилоятида ислоҳотларнинг йўлига нималар тўғаноқ бўлаётгани хусусида сўз юритилган эди. Мақола юзасидан вилоят ҳокими Ғ. ҲАСАНОВ имзоси билан жавоб хати олинди. Қуйида уни эътиборингизга ҳавола этамиз.

Вилоят ҳокимлигининг 1996 йил 20 январь куни бўлиб ўтган Маслаҳат Кенгашида «Ўзбекистон овози»нинг 5-сонида эълон қилинган «Виждон олдида ҳисоб берайлик» мақоласи атрофлича муҳокама қилинди. Йиғилишда газета иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида долзарб масалани кўтариб чиққанлиги қайд қилинди ва вилоят, туманлар фаоллари йиғилиши, халқ депутатлари сессияларида айтиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш ва белгиланган режаларни амалга ошириш бўйича олиб борилаётган ишлар етарли даражада эмас, деб таъкидланди.

Қабул қилинган қарорда вилоят ҳокимлигининг бўлим, бошқарма ва қўмиталарига, вилоятнинг концерн, бирлашма, уюшма ва идораларига, туман, шаҳар ҳокимликларига 1996 йилга белгиланган дастур, режа ва тадбирларни яна бир марта чуқур таҳлил қилиш, мақолада қайд қилинган камчиликларни ҳисобга олиб, имкониятлардан келиб чиққан ҳолда қайтадан кўриб чиқиш, кадрларни танлаш, тарбиялаш, жой-жойига қўйишни ҳозирги талаб даражасига кўтариш вазифаси топширилди.

Вилоят ҳокимлигининг назорат инспекциясига республика Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг иқтисодий ислоҳотлар бўйича қабул қилган фармойиш ва қарорларининг бажарилишини назорат қилишни кучайтириш, бу ишга маъсулиятсизлик билан қараётганларга нисбатан чоралар кўриш юклатилди.

Шунингдек, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, уларни газ ва ичимлик суви билан таъминлаш, қишлоқ жойларидаги маданий-маиший шахобчалар ишини яхшилаш, кичик корхоналарни кўпайтириш ҳисобига аҳолини иш билан таъминлаш, хусусийлаштириш дастурини тўлиқ амалга ошириш, тадбиркорларга ҳар томонлама ёрдам бериш, қимматбаҳо қоғозлар бозорини жонлантириш билан боғлиқ аниқ чоралар белгилаб берилди.

МАМЛАКАТИМИЗДАГИ ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ХДП ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ХДП МК БИРИНЧИ КОТИБИ АБДУЛҲАФИЗ ЖАЛОЛОВНИНГ МАРКАЗИЙ КЕНГАШ XV ПЛЕНУМИДАГИ МАЪРУЗАСИ

Бугун биз Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши пленумида партиямиз жорий ва истиқбол сиёсатининг бир қатор муҳим масалаларини кўриб чиқишимиз, шу муносабат билан, унинг барча даражадаги ташкилотларининг биринчи галдаги вазифаларини белгилашимиз, уларнинг уддасидан чиқиш йўлларини аниқлаб олишимиз даркор.

Мазкур масалаларни мамлакат Президенти И. А. Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси IV сессияси ҳамда халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари Кенгашлари сессияларидаги нутқларида баён этилган қоида, хулосалардан келиб чиққан ҳолда муҳокама қилишимиз кўзда тутилмоқда. Зеро, юртбошимиз нутқларида қўйилган умумдавлат, умумхалқ аҳмиятига молик ўткир муаммолар, долзарб вазифалар, шубҳасиз, бизнинг партиямиз фаолиятига ҳам бевосита тегишлидир.

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

Президентимиз нутқлари мазмун-моҳиятидан келиб чиқадиган энг асосий хулоса шундан иборатки, Ўзбекистон мустақиллик шароитидаги тараққиётнинг дастлабки босқичини муваффаққиятли босиб ўтди. Ортда қолган тўрт йиллик қисқа муддат ичида мамлакат раҳбариятининг чуқур ўйланган, миллий манфаатларимизга тўла-тўкис жавоб берувчи сиёсати, халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайли тарих саҳифаларидан жой олувчи қатор жиддий ишлар қилинди, янгидан тикланган ўзбек давлати дунё сиёсий харитасидан ўз ўрнини эгаллади.

Маърузачи сиёсий, иқтисодий, маданий ва маънавий ҳаёт, халқаро алоқалар соҳаларида қўлга киритилган ютуқларни тавсифлаб, сўзида давом этди.

Хуллас, ўтган давр ичида мамлакатимиз ишонч билан олға қараб, улкан қадамлар ташлади, 1996 йилдан бошлаб иқтисодиётни юксалтириш, ижтимоий-маънавий ривожланиш учун яхшигина замин яратилди.

Миллий мустақиллигимизни мустаҳкамлаш борасида қўлга киритилган ютуқларни санаб ўтиш билан чеклансак, ўтиш даври мураккаб ижтимоий-сиёсий жараёнларига бир ёқлама ёндашган, масаланинг бошқа қирраларини кўрмаган бўламиз. Вазият босиб ўтилган йўлимизга холисона баҳо беришни, ютуқ ҳамда камчиликларни баравар чуқур таҳлил этишни тақозо этмоқда.

Зотан, республикамиз Президенти Самарқанд ва Қашқадарё вилоятларида ислоҳотларнинг боришини айни шу тарзда таҳлил этиб, бу соҳадаги ишлар давр талабларидан орқада қолаётганини таъкидлади. Афсуски, фақат шу жойлардагина эмас. «Самарқанд ва Қашқадарё вилоят Кенгашларининг сессияларида айтилган гаплар қолган вилоятларга ҳам тегишли эканини ҳамма бирдай англаши керак», — деб алоҳида таъкидлади юртбошимиз мамлакат Олий Мажлиси тўртинчи сессиясида.

Дарҳақиқат, жойларда ислоҳотлар йўлида кўплаб тўсиқ ва ғовлар борлиги, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорлари қониқарсиз бажарилаётганлиги, Конституция ва қонунларга тўла риоя қилинилмаётганлиги, мактаб-маориф, ёшлар тарбияси, маданият, соғлиқни сақлаш, маиший хизматга эътибор пасайгани, айрим раҳбарларнинг халқдан узоқлашиб бораётганлиги каби иллатлардан кўз юмиб бўлмайди, албатта. Бундан ташқари, ушбу жиддий муаммо, нуқсон ва камчиликларни тезлик билан бартараф этмай туриб, олға қараб силжиш мумкинми, ахир? Боз устига, ривожланиш мантиқи олдимизга янги муаммо ва мураккаб вазифаларни қўймоқда. Давлатимиз раҳбари республика парламентида сўзлаган нутқида уларни ҳар томонлама асослаб, батафсил тушунтириб берди.

Маърузачи ушбу вазифалар нимадан иборатлигига атрофлича тўхталди.

Ислоҳотларнинг янги босқичида халқимиз олдида турган асосий вазифаларнинг моҳияти, деди у, бозор муносабатларига ўтиш томон ҳал қилувчи қадамлар қўйиш, унинг иқтисодий самаралари тўлароқ намоён бўлишига эришиш, бунинг, шу билан бирга, кучли ижтимоий муҳофаза амалиётининг, ҳуқуқий-сиёсий заминларни такомиллаштириш ҳамда диёримизда фуқаролик жамияти, демократик давлат, тарихий-аньанавий ва замонавий маданий-маърифий ҳаётнинг тўлақонли илдиз отишини таъминлашдан иборат.

ПАРТИЯ САЛОҲИЯТИДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИШ — САМАРА ОМИЛИ

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларга, улардан кўзланаётган мақсадларга Ўзбекистон Халқ демократик партияси бефарқ қарай олмайди. Зеро, дастурий ғояларимиз ўзанидаги ўзгаришлар халқимизнинг эзгу эҳтиёж, туб манфаатларига монанд. Кўпминг сонли сафдошларимиз, шу боис, давлат ҳокимияти идоралари, корхона, хўжалик, ташкилотларнинг раҳбарлари, зиёлилар, деҳқонлар, ишчи ва хизматчилар сифатида, уларни рўёбга чиқаришда фаол иштирок этмоқдалар.

Демак, партиямиз, ҳам ғоявий-сиёсий, ҳам амалий жиҳатдан, ислоҳотларнинг бориши, уларнинг тақдири учун масъулдир. Кўриниб турибдики, биздан ислоҳотларни рўёбга чиқариш жараёнидаги ўз ўрнимизни топиш, вазифаларимизни белгилаб олиш талаб этилади. Бунда, албатта, партиямизнинг жамиятдаги ўрни ва нуфузи, салоҳият ва имкониятлари, унинг тасарруфидаги фаолият кўрсатиш шакл ҳамда воситаларидан келиб чиқишимиз зарур.

Хўш, бу ерда қайси салоҳият, қандай имконият ва воситалар назарда тутилмоқда? Энг аввало, партиямизнинг 410 мингдан зиёд аъзолари, 200 дан ортиқ маҳаллий кенгашлари, қарийб 14 мингга яқин бошланғич ташкилотлари, мамлакат парламенти ва давлат ҳокимияти маҳаллий вакиллик идораларига сайланган, улардаги қарийб 50 фоиз ўринларни ишғол этган депутатларимиз борлигига, шу туфайли биз қонун ярат увчилик фаолиятида фаол иштирок этиш ҳамда уларнинг қабул қилинганларини бажарилиши устидан назорат ўрнатиш имкониятига эга эканлигимизни эслатиб ўтмоқчиман. Дастурий мақсадларимизни рўёбга чиқаришда, сайловолди мажбуриятларимизни бажаришда бунинг бекиёс, ҳал қилувчи аҳамияти бор.

Айни пайтда, ижроия ҳокимияти таркибидаги ходимларнинг талайгина қисми — ХДП аъзоларидир. Улар раҳбарлар, масъул ходимлар бўлиб, қонунлар, Президент фармонлари, ислоҳотлар дастурларини бажаришда бевосита қатнашмоқдалар.

Партиямиз ташкилотлари ихтиёрида масъул лавозимларга кадрларни танлаш ва тайинлашга ҳамда ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларига дахлдор муаммолар бўйича ўз тавсия, таклифлари билан таъсир кўрсатишдек кучли восита мавжуд.

Қолаверса, партиямизнинг бошланғич ташкилотларидан тортиб МКгача бўлган даражалардаги минбарлари бор.

Ва, ниҳоят, оммага, ишларимизнинг муваффақиятига таъсир кўрсатишнинг қудратли қуроли — матбуотимизни ёддан чиқармаслик лозим.

Партиямизнинг имкониятлари жуда катта, демак, масъулияти ҳам. Ҳамма гап улардан оқилона, самарали фойдаланишда, фаолиятимизни ислоҳотлар янги босқичи талаблари даражасига кўтара билишда.

Бунга қандай қилиб эришиш мумкин? Нуқсон ва камчиликлар олға қараб ҳаракат қилишимизда тўсиқ бўлмаяптими? Ушбу саволларга жавоб топиш учун Марказий Кенгаш Котибияти партиямиз вилоят, шаҳар, туман кенгашлари пленумларини ўтказишга қарор қилди.

Ўзбекистон ХДП ташкилотларининг республика Президентининг халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоят Кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқларидан келиб чиқадиган вазифаларни пленумларда муҳокама қилиниши масалаларни ҳал қилишнинг яхши имкониятини яратди. Пленумлар ишида ҳокимлар ва уларнинг ўринбосарлари, партиямиздан сайланган Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари, партиямиз тегишли тафтиш комиссияларининг аъзолари, йирик бошланғич партия ташкилотларининг котиблари, бошқа фаолларимизнинг қатнашганлиги уларнинг нуфузини оширди.

1995 йил декабрь — 1996 йил январь ойларида, масъулиятни тўла ҳис этиб, танқидий руҳда, ўтган партия кенгашлари пленумлари:

Биринчидан, партиямизнинг ғоявий-сиёсий ва ташкилий етуклик палласига чинакамига кирганлигини кўрсатди.

Иккинчидан, уларда партиямиз мамлакатдаги янги сиёсий вазиятнинг асл моҳиятини теран идрок этишини, ислоҳотлар тақдири учун халқ ва жамият олдидаги ўз бурчини чуқур ҳис қилаётганлигини намойиш этди.

Учинчидан, қатор маҳаллий ташкилотларимиз, хусусан, ХДП Қорақалпоғистон республика, Андижон, Сирдарё, Сурхондарё, Фарғона, Хоразм вилоятлар ва Тошкент шаҳар тузилмаларининг партия сафларини кенгайтириш, аъзолари фаоллигини таъминлаш, ислоҳотлар сиёсати моҳияти, аҳамиятини кенг тарғиб қилиш, уни рўёбга чиқаришда бевосита иштирок этиш, аҳолини ижтимоий муҳофазалаш борасидаги Президент фармонлари бажарилиши устидан назоратни уюштириш, шунингдек, бошқа соҳаларда ташаббускорлик ҳамда амалий ишлар билан ўз мавқеларини муайян даражада мустаҳкамлаб олганликларини тасдиқлади.

Тўртинчидан, партия кенгашларининг тегишли маҳаллий ҳокимият идоралари раҳбарлари, биринчи галда, ҳокимлар билан тўғри муносабатлар ўрнатиб, халқ манфаатлари йўлида амалий ҳамкорлик қилаётганликларини қайд қилди.

Бешинчидан, мавжуд нуқсон ва камчиликлар, ишга солинмаган имкониятлар, ишларимизни яхшилашга оид фикр-мулоҳазалар билдириб, кўплаб таклифлар киритди.

Пленумлар ишини мазмун ва савия жиҳатдан таҳлил қилганда, қуйидаги камчиликлар кўзга ташланди.

Жойлардаги маърузаларда ислоҳотларнинг боришидаги ютуқ ва камчиликлар, асосан, Президентимиз нутқларида ҳамда вилоятлар фаоллари йиғилишларида ҳокимлар томонидан баён этилган тахлилдан қайтаришдан нарига ўтилмади. Бу ерда шундай савол туғилади: ислоҳотларни амалга оширишда ташкилотларимиз, сафдошларимизнинг ўрни, ҳиссаси, ютуқ ва камчиликлари нималардан иборат бўлмоқда, уларнинг шу муносабат билан аниқ вазифалари? Бу саволларга уларда арзигулик жавоб йўқ.

Бевосита партиявий ишларимизнинг таҳлилига келсак, у маърузаларнинг аксариятида (Андижон, Самарқанд, Фарғона ва Хоразм бундан истисно) жуда бўш ифодаланган. Яъни, муваффақиятлар тўғрисида кўпроқ гапирилган, камчиликлар санаб ўтилган, холос. Энг муҳими — уларнинг сабаблари очилмаган, бевосита айбдорлари кўрсатилмаган.

Умуман, ишимиздаги камчиликлар масаласида биз фақат уларни қайд қилиш билан чегараланиб қолмоқдамиз. У ёки бу нуқсон, хатонинг сабаби нимада? Айбдорлари кимлар? Бу саволларга жавоб беришга уринмаймиз ҳам.

Пленумлардаги маъруза ва нутқларнинг аксариятидан, партиямиз ҳаёти ва фаолияти учун ўта муҳим аҳамиятга эга бўлган, ички партиявий интизом, қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилиш масалалари тушиб қолганлиги ачинарлидир. Очиғини айтиш керак, партиямиз барча бўғинлари фаолиятида партия юқори сайланма органлари ҳужжатларини, қарорларини тўла-тўкис бажаришни таъминлаш, уларнинг ижросини назорат қилиш яхши йўлга қўйилмаган. Вилоят партия кенгашлари пленумларига тайёрланиш жараёнида МК, унинг Сиёсий ижроия қўмитаси ва Котибияти қарорларини жойларда кўриб чиқмаслик, улардан келиб чиқадиган вазифаларни белгилаб олмаслик ҳолларига дуч келдик. Масалан, Тошкент шаҳар партия кенгаши 1995 йилда Марказий Кенгашининг 10 та муҳим қарорига қўл силтаб қўяқолган. Бухоро вилояти партия кенгашида МК Сиёсий ижроқўмининг «Фарғона вилояти партия ташкилотларининг Ўзбекистон ХДП Миллий истиқлол мафкурасини тарғиб қилиш ва рўёбга чиқариш бўйича фаолияти тўғрисида»ги қарори олинган, биринчи котиб уни иккинчи котибга йўллаган, у, ўз навбатида, ҳужжатни мафкуравий ишлар бўлимига туширган, бўлим мудири ҳам уни олиб, бошқа қарорлар қатори тикиб қўйган. Шу билан умумпартиявий аҳамиятли ушбу ҳужжат устида ишлаш «муваффақиятли» якунланган.

Ўтган йили 3 июнда МК Сиёсий ижроқўми «Ўзбекистон ХДП Қашқадарё вилояти ташкилотларининг иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишдаги иштироки тўғрисида»ги масала юзасидан қарор қабул қилди. Хўш, бу долзарб мавзуга доир ҳужжатга жойларда муносабат қандай бўлди? У Қашқадарё вилояти партия кенгашининг ўзида вақтида кўриб чиқилмаган, демакки, вазифалар аниқланмаган. Шунинг ўзи аҳволнинг қандайлигини кўрсатиб турибди. Марказий Кенгаш Сиёсий ижроқўми қарори мазкур вилоят партия кенгашида ойлар давомида кўрилмай ётиб, фақат декабрь ойида бўлиб ўтган пленум кун тартибининг асосий масаласига қўшиб қўйилган бўлса, унинг жойларда бажарилиши ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Баъзи вилоят кенгашларимиз Марказий Кенгаш қарорларини эътиборсиз қолдирмоқдалар ёки уларни оддийгина такрорлаяптилар холос. Қуйи ташкилотлар эса бундан «ибрат» олмоқдалар. Бундай зарарли амалиётни давлатимиз раҳбари 23 январь куни Вазирлар Маҳкамасидаги кенгашда, ҳақли равишда, «маъсулиятсизлик занжири», деб атади.

Партиямизнинг қуйи ташкилотлари кўпроқ ижрочилик фаолиятига эътибор берсалар, ёмон бўлмас эди.

Ўйлаймизки, ушбу масалаларда партия кенгашлари, уларнинг биринчи котиблари билан бир қаторда, Марказий Кенгаш котиблари, унинг бўлимларининг ҳам айби бор. Биз қарорларни қабул қилиб, уларни вилоят партия кенгашларига юбориш билангина чекланаяпмиз. Демак, Марказий Кенгашдан тортиб бошланғич партия ташкилотларигача бўлган барча бўғинларда қарорлар ижросини ташкил этиш ва уни назорат қилишнинг ишончли мурватларини ишлаб чиқишимиз даркор.

Вилоят партия кенгашлари пленумларида ишдаги хато ва камчиликлар танқид қилинди, салбий ҳолатларга жамоатчилик диққати тортилди, мутасаддилардан уларни бартараф этиш талаб этилди. Биз буни қўллаб-қувватлаймиз. Айни пайтда, Марказий Кенгаш, унинг бўлимлари ишидаги нуқсонларни айтиб ўтмаслик ҳам адолатдан эмас. Бунинг учун биздан мардлик, ўз ишимизга камтарона баҳо беришни ўрганиш талаб этилади. Ўз-ўзини танқид, камчиликларни бартараф этиш воситаси бўлиш билан бирга, ходимларимизни юксак сиёсий маданиятли, масъулиятни ҳис этадиган қилиб тарбиялашда муҳим омил ҳамдир. Шу боис, партиямиз барча бўғинлари фаолиятида бу нарсага эътибор бериш ҳаётий зарурат ҳисобланади.

Пленумларни ўтказишдан мақсад — босиб ўтилган йўлимизга таҳлилий назар ташлаш, мавжуд хато ва камчиликларни билиб олиш билан бирга, олға қараб ҳаракатимизни таъминловчи навбатдаги вазифаларни аниқлаш, амалга ошириш зарур бўлган чора-тадбирларни белгилаш, куч ва имкониятлардан тўла фойдаланиш йўлларини қидириб топиш эди. Шу жиҳатдан олганда, анжуманларда вазифалар хусусида гапирилмади, демаймиз. Улар айтилди. Аммо, уларни синчиклаб ўрганиб чиқсангиз, кўпчилигида аниқлик етишмаслигини кўрасиз. Масалан, Андижон, Навоий, Наманган, Хоразм вилоят партия кенгашлари пленумларига тақдим этилган маърузаларда вазифалар бошқаларга нисбатан тузукроқ баён этилган бўлса-да, улар ё тўлиқ эмас ёки умумий тарзда қўйилган. Вазифалар аниқ-равшан, тавсиялар тегишли тарзда ифода этилмаса, уларни бажариш ҳам ўлда-жўлда бўлиши турган гап.

Хуллас, партиямиз ташкилий тузилмасининг муҳим бўғини — Қорақалпоғистон республика, вилоятлар ва Тошкент шаҳар кенгашлари пленумларининг якунлари уларнинг фаолиятини ислоҳотлар ҳозирги босқичи Ўзбекистон Халқ демократик партияси олдига қўяётган талаблар даражасига кўтаришни тақазо этади.

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТЛАР КЎРИГИ

Партиямиз ҳаётида 1995 йилнинг ноябрь-декабрь ойларида унинг бошланғич партия ташкилотларида ўтказилган ҳисобот-сайлов йиғилишлари катта сиёсий воқеа бўлди.

Ўзбекистон ХДП кенгашларининг аксарияти, Марказий Кенгаш кўрсатмаси асосида, ушбу тадбирларни уюшқоқлик билан ўтказиш учун зарур чора-тадбирларни белгилаб, уларни изчил амалга оширдилар.

Хусусан, Қорақалпоғистон республика, Тошкент шаҳар, Андижон, Фарғона, Самарқанд, Қашқадарё, Хоразм вилоят кенгашлари томонидан ушбу муҳим сиёсий тадбирга пухта тайёргарлик кўрилганлиги боис, республика бўйича, ҳисобот-сайлов йиғилишларининг мавжуд 13 минг 645 та бошланғич ташкилотларимизда уюшқоқлик билан ўтказилишига эришилди. Барча партия аъзоларининг 90 фоизга яқини ҳамда кўплаб партиясизлар уларда иштирок этди.

Ўзларининг иймон-эътиқоди, фидойилиги, ташкилотчилиги билан обрў орттирган етакчилар ишига ижобий баҳо берилиб, уларнинг кўпчилиги қайта сайланди. Шу билан бирга, 2225 та ташкилотда етакчилар ташаббускор, ғайратли, эътиборли ёшлар билан алмаштирилди.

Ҳисобот маърузалари ва музокараларда ташкилотларимизнинг босиб ўтган йўли, кўп қиррали фаолияти, ХДП аъзоларининг мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлардаги иштироки, қилинган ишлар, эришилган ютуқ ҳамда йўл қўйилган камчиликлар атрофлича таҳлил қилинди. Шунингдек, хўжалик юритишдаги, ижтимоий соҳадаги камчиликлар, уларни бартараф этиш йўллари, Президент фармонлари ва ҳукуматимиз қарорларини амалга оширишда партия ташкилотларининг вазифалари йиғилиш иштирокчилари диққат марказида бўлди. Чунончи, Бойсун туманидаги «Тонг юлдузи» ҳиссадорлик жамияти, Оҳангарон туманидаги «Болғали» қишлоғи ҳудудий, Бувайда туманидаги «Шарқ юлдузи», Хўжайли туманидаги «Қорақалпоғистон» жамоа хўжаликлари, Андижон шаҳар 2-клиник касалхонаси бошланғич партия ташкилотларида билдирилган таклифлар ХДПнинг омма ичидаги обрў-эътиборини ошириш, унинг сафларини янада мустаҳкамлаш, тарғибот-ташвиқот ишлари самарадорлигини ошириш, партия ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш, партия йиғилишлари мавқеини, таъсирчанлигини, ички интизомни мустаҳкамлашга қаратилгандир.

Шунинг билан бирга, ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳамма жойда ҳам талаблар даражасида ўтди, деб бўлмайди. Масалан, Қувасой шаҳар, Риштон, Когон, Олот, Миробод туманларида айрим йиғилишлар белгиланган муддатларда ўтмади. Қизилтепа, Учқудуқ, Андижон, Меҳнатобод туманларида бошланғич партия ташкилотлари мажлисларида ҳисобда турган партия аъзоларининг 73-85 фоизи қатнашди, холос.

Шундай муҳим тадбирга яхши ҳозирлик кўрилмаган, партиямиз вилоят шаҳар ва туман кенгашлари амалий ёрдам кўрсатмаганликлари оқибатида маърузалар мазмунан саёз тузилган, музокараларда қатнашганларнинг сўзларида жойлардаги аҳвол учун жиддий ташвишланиш сезилмаган ҳоллар ҳам бўлди. Жумладан, Самарқанд вилоятидаги Оқтош тикувчилик фабрикаси, Гулистон туманидаги «Қизил тонг» жамоа хўжалиги, Пахтакор туманидаги «Пахтакор» ижара-ширкатлар бирлашмаси партия ташкилотларида бўлиб ўтган йиғилишлар фикримизнинг далилидир.

Ушбу муҳим тадбирда Ўзбекистон ХДП сайланма органлари аъзолари, барча даражадаги депутатларимиз, ҳокимлар ва уларнинг ўринбосарларининг иштирок этишлари йиғилишларнинг мазмунли, фойдали тарзда ўтиши, билдирилган таклиф, мулоҳазалар бўйича аниқ чора-тадбирлар белгилаб, уларнинг ижросини назоратга олиш имконини берди.

Бугун биз ушбу минбардан туриб, партия кенгашлари пленумлари ва бошланғич партия ташкилотлари ҳисобот-сайлов йиғилишларини тайёрлаш, уларни ўтказишда фаол иштирок этган ҳокимлар, уларнинг муовинлари ҳамда бошқа раҳбарларга Марказий Кенгаш номидан миннатдорчилик билдирамиз.

Йиғилишлар қатнашчилари, асосан, бошланғич партия ташкилотларининг обрўсини амалий фаолият билангина ошириш, ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишларни, Миллий истиқлол мафкурасини ҳаётга татбиқ этишни жонлантириш, мамлакатимизда юз бераётган иқтисодий ислоҳотларда фаол қатнашиш, фермерлик ҳаракатига эътиборни кучайтириш, тадбиркорликни ривожлантиришга партиявий таъсирни кучайтириш, мулк эгалари ва ишбилармонларни партия сафига кўпроқ жалб этиш, аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш, ишсизларни иш билан таъминлаш, маданий-маиший хизматни яхшилаш, аҳолини ташвишга солаётган бошқа долзарб муаммолар ҳақида фикр юритдилар ҳамда бу борадаги ўз мулоҳазаларини билдирдилар.

Эндиги асосий вазифа — ушбу истак ва фикр-мулоҳазаларни умумлаштириб, уларни тегишли идораларга тақдим этиш, ижро қилинишини назоратга олишдан иборат.

Парламентчилик партиямиз фаолиятининг бош йўналишига, дастурий ғоя ва мақсадларимизни амалга оширишнинг асосий воситасига айланган шароитда, келажакда ҳам мамлакат парламентида муносиб ўрин эгаллаш, партиямиз номзодларининг сайловчилар томонидан қўллаб-қувватланишига эришиш учун, сайлов округларида, аҳоли яшаш жойларида партиямиз тузилмаларини шакллантириш, уларнинг фаолиятини яхшилаш бўйича бир мунча ишлар қилинди. Натижада, ҳудудий ташкилотлар сони ўтган йил давомида 644 тага кўпайиб, 3 минг 979 тага етди. Бугунги кунда Ўзбекистон ХДП аъзоларининг 40 фоизга яқини улар ҳисобида турибди. Қорақалпоғистон Республикаси, Сирдарё, Сурхондарё, Жиззах, Навоий вилоят, Тошкент шаҳар партия ташкилотларида бу кўрсаткичлар 50 фоиздан зиёдроғини ташкил этди.

Шу билан бирга, ҳудудий партия ташкилотларини тузишда жиддий камчиликлар борлигини ҳисобга олиб, Сиёсий ижроқўм, 1995 йилнинг ноябрида, Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши XIV пленумининг бу ҳақдаги қарори бажарилишининг бориши тўғрисидаги масалани махсус кўриб чиқди, маҳаллий партия кенгашлари бунга эътиборни кучайтиришлари лозимлигини яна бир бор таъкидлади.

Бошланғич партия ташкилотларида ўтказилган ҳисобот-сайлов йиғилишларнинг якунларидан тегишли хулоса чиқариб, Ўзбекистон ХДП Низомига мувофиқ, шу йил ноябрь-декабрь ойларида Қорақалпоғистон республика, вилоятлар, шаҳар, туман партия ташкилотлари ҳисобот-сайлов конференцияларини ўтказишга тайёргарликни бошлаб юбориш керак.

ПАРЛАМЕНТЧИЛИК — ПАРТИЯ ФАОЛИЯТИНИНГ УСТИВОР ЙЎНАЛИШИ

Партиямиз фаолиятида парламентчилик иши тобора муҳим ўрин эгалламоқда. Республика Олий Мажлиси ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларида тузилган депутатлик фракцияларимиз ўтган бир йил ичида шаклланиб, маълум тажриба тўпладилар.

Олий Мажлиснинг ҳар бир сессияси олдидан партиямизнинг ундаги фракцияси мажлислари ўтказилиб, уларда, Марказий Кенгаш Сиёсий ижроқўми тавсияларига кўра, кун тартибига киритилаётган масалалар ва қабул қилиниши кўзда тутилган қонунлар лойиҳалари бўйича фракция аъзоларининг муштарак нуқтаи назари ишлаб чиқилди. Шунингдек, депутатларимиз қонун ва бошқа ҳужжатларни тайёрлашда қатнашдилар, уларнинг лойиҳалари юзасидан кўплаб таклифлар киритдилар, фикр-мулоҳазалар билдирдилар.

Партиямиздан Олий Мажлисга сайланган депутатлар парламентимиз барча сессияларининг ишида бевосита иштирок этиб, уларнинг натижалари самарали бўлишини таъминлашда, муҳокама ва мунозараларнинг регламент ҳамда юксак инсоний, хусусан, шарқона ахлоқ-одоб қоидалари доирасида, ишчанлик, талабчанлик, руҳида ўтишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар, кўрилаётган ҳар бир масалага юксак масъулият билан, миллат, халқ, давлат манфаатлари нуқтаи назаридан келиб чиққан ҳолда ёндашмоқдалар, десак муболаға қилмаган бўламиз.

Ўз сайловчилари олдидаги мажбуриятларини, сайловчилар илтимосларини бажариш депутатлик фаолиятининг ажралмас қисмидир. Сайловчилар билан бевосита мулоқот ва суҳбатлар ўтказиб туриш, уларнинг таклифларини, истак-иродаларини ҳисобга олиш, депутатлик ваколатларини бажаришда партия кенгашларига таяниш, эндиликда, ҳар бир депутат учун ҳаёт тарзига айланмоғи лозим.

Маърузачи ХДПдан сайланган депутатларнинг ўз сайловчилари билан муносабатлари қайси йўналишларда амалга оширилганлигини таъкидлаб, қуйидагиларни айтди.

Тажриба шундан далолат беради-ки, қаерда депутат ўзи вакил бўлган ХДП кенгашлари билан яқин алоқада бўлса, уларнинг кўмагига таянса, ўша жойда самарали натижаларга эришмоқда. Буни биз партиямиздан Олий Мажлисга сайланган С. Ҳабибов, Т. Исмоилов, И. Ваҳобов, С. Рашидова каби депутатлар ва тегишли туман партия кенгашлари фаолияти мисолида кўришимиз мумкин. Туман партия кенгашларининг ташаббуси билан депутатлар қабулхонаси ташкил этилиб, уларнинг иш мароми ва қабул жадвали тасдиқланган. Қабул давомида тушган ариза ва шикоятлар, уларни қайси мансабдор шахс ёки ташкилот томонидан кўриб чиқилиши лозимлиги аниқланиб, уларга, бир ой муддат ичида ҳал қилиш шарти билан, йўлланмоқда. Депутатларимизнинг ўзлари вилоят ва республика ташкилотлари раҳбарлари билан шахсан учрашиб, муаммоларни ечиш йўлларини ахтариб топмоқдалар.

Шу ерда депутатлик фаолиятимизга боғлиқ бир муаммога диққатингизни жалб этмоқчимиз. Мен бу ерда айрим давлат ва бошқарув идоралари раҳбарлари фуқароларнинг талабларини қондирмаётганликларини, депутатларнинг шулар ҳақидаги илтимосларини инобатга олмаётганликларини кўзда тутаяпман.

Бундай ҳол билан муроса қилсак, албатта, нотўғри бўлар эди. Шунинг учун, бугун депутатларимиз фаолиятларини, фуқароларнинг уларга илтимослари бажарилишини назоратга олишни газеталаримиз таҳририятларига топширамиз.

ХДПдан Олий Мажлисга сайланган депутатлар парламентлараро алоқаларни ўрнатиш ва мустаҳкамлаш ишида иштирок этмоқдалар. Фракциямиз аъзоларидан бир гуруҳи, Олий Мажлисдаги бошқа фракциялар вакиллари билан бирга, АҚШда сафарда бўлиб, у ерда давлат ҳокимияти турли даражадаги идораларининг иш тажрибаси билан танишиб қайтганидан хабардорсиз.

Олий Мажлисдаги фракциямиз аъзоси Д. Ғуломова 1995 йил давомида Испания, Хитой ва Покистонда ўтказилган халқаро конференцияларда иштирок этиб, уларда Ўзбекистон хотин-қизларининг жамиятимиз ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ҳаётида тутган ўрни ҳамда парламент аъзолари бўлган ўзбек аёлларининг фаолияти ҳақида сўз юритди.

Фракциямиз аъзолари Тошкентда ўтказилган халқаро конференциялар, анжуманларда, хорижий парламент делегацияларининг қабулида, шунингдек, Олий Мажлис Аденауэр фонди билан биргаликда уюштирган семинарда иштирок этдилар.

ХДПнинг Олий Мажлисдаги фракцияси фаолияти ҳақида гапирар эканмиз, унинг ишида баъзи нуқсонлар, фойдаланилмаган имкониятлар борлигини айтмай бўлмайди. Шу ўринда юксак интизомнинг, партия Низоми талабларининг барча бўғиндаги депутатларимиз учун ҳам муҳим эканлигини эслатиб ўтмоқчиман.

Биз ҳар доим партия кенгашлари ва бошланғич партия ташкилотлари халқ депутатлари билан яқин алоқада бўлиши, уларга депутатлик вазифаларини муваффақиятли бажаришларида ёрдам кўрсатишлари керак, деймиз. Бу, албатта, тўғри. Лекин, ўз навбатида, депутат ҳам ўзини партия ташкилотининг ёрдамчиси, деб билсин. Бир сўз билан айтганда, депутатларимиз ўз фаолиятларида партия кенгашларига, партия кенгашлари эса депутатларга таянмоқликлари лозим.

Шу муносабат билан Марказий Кенгаш ХДПдан Олий Мажлисга сайланган депутатларнинг ахборотларини пленумларда, Сиёсий ижроқўм мажлисларида мунтазам равишда эшитиб боришни режалаштирмоқда. Айни пайтда, турли даражадаги халқ депутатлари билан партия кенгашлари ўртасидаги ҳамкорлик усуллари ва шаклларининг янада ранг-баранг бўлишига, уларнинг янада бойитилишига эришмоғимиз зарур, деб ҳисоблаймиз.

РАҲНАМОЛИК МАСЪУЛИЯТИНИ ҲИС ЭТИБ

Кўппартиялилик ва фикрлар хилма-хиллиги шароитида партиямизнинг мафкуравий, ғоявий-сиёсий ишлари фаолиятимизнинг устивор йўналиши бўлиб қолганлиги маълумдир. Шуни ҳисобга олиб, Марказий Кенгаш, юртбошимиз даъватига жавобан ишлаб чиқилган, партиямизнинг мафкуравий дастуриламали — Миллий истиқлол мафкурасини кенг тарғиб қилиш, унинг ғояларини оммалаштириш иши билан фаол шуғулланди.

Бироқ, кейинги пайтларда ушбу масалага жойларда эътибор сусайди. Ваҳолонки, мустақил Ватанимиз олдида турган катта кўламдаги масалаларни ҳал этишга оид партиямизнинг сиёсий йўли ва қарашларини ўзида жо қилган янги дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш талаб қилинади. Юртбошимиз мазкур йўналишдаги фаолиятимизда анчагина заиф жойлар борлигини таъкидлаганини эсласак, партиямизнинг назарий фаолиятини кучайтириш ва уни сифат жиҳатидан янги даражага олиб чиқиш лозимлиги тушунарли бўлади.

Мазкур муаммони ҳал этиш, уни амалий ишлар ўзанига кўчириш учун нималар қилиш керак? Энг аввало, партиямиз тасарруфидаги ақл-зиё салоҳиятидан тўғри фойдаланишнинг жорий ва истиқболий режаларини ишлаб чиқиш, шунингдек, Марказий Кенгаш ҳамда Қорақалпоғистон республика, вилоятлар ва Тошкент шаҳар партия кенгашлари ҳузурида, мамлакатни ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-маънавий ривожлантиришнинг долзарб муаммолари бўйича доимий ишловчи назарий семинарни ташкил этиш мақсадга мувофиқдир.

Партиямиз ўз сафларидаги, умуман, республикамиздаги илм аҳли, зиёлилар, адибларимиз, маданият арбобларини жамиятимизда рўй бераётган чуқур иқтисодий, ижтимоий, маънавий, сиёсий ўзгаришларни, янги табақалар, янги тафаккур, янги дунёқараш вужудга келиши жараёнларини таҳлил қилиш, миллий муштараклик туйғуларини барча фуқароларда шакллантириш, жумладан, ХДПни илмий озиқлантиришни таъминлашда фаол иштирок этишга даъват этади. Зеро, булар — умуммиллий, умумдавлат аҳамиятига молик вазифалардир. Биз ҳам, ўз навбатида, жамиятимизда илм-фан, жумладан, ижтимоий-гуманитар соҳалар ривожи учун шарт-шароитлар яратилиши ишига ҳисса қўшишга эътиборни кучайтиришимиз лозим.

Партиямизнинг Миллий истиқлол мафкурасини ижодий ривожлантиришни давом эттирар эканмиз, қишлоқ хўжалигида рўй бераётган туб ўзгаришларни тадқиқ этиш, одамларимизни боқимандаликдек, эски тузумдан қолган, иллатдан халос этиш, маънавий янгиланиш жараёнида Шарқ фалсафаси, исломий маданий қадриятлар, шарқона ҳаёт тарзининг ўрни ва аҳамияти каби кўплаб долзарб назарий ҳамда амалий масалаларни эътибордан четдан қолдира олмаймиз.

Марказий Кенгашнинг X пленумида ёшлар сиёсатини партиямиз фаолиятининг устивор йўналишларидан бири, деб эълон қилган эдик. Бу сайловолди Сиёсий дастуримизда ўз ифодасини топди ва ёш сайловчилар томонидан номзодларимизни фаол қўллаб-қувватлашни таъминлади. Ёшлар Иттифоқи билан ҳамкорлик ҳақидаги шартномамиз умуман бажарилмоқда. Энди, бу масалада, янги қадамлар қўйиш талаб этилади. Шаклланаётган мулкдорлар синфи асосан ёшлардан иборат бўлишини инобатга олиб, ёш авлодни тарбиялаш, уларни бутунлай янгича сиёсий ва иқтисодий шароитларда ҳаётга тайёрлаш, ёш мутахассислар, раҳбарлар, тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш масаласи давлат сиёсати даражасида устиворлик касб этаётган бир пайтда, биз ушбу масалага яна қайтишимиз, партиямиз Дастурининг тегишли қоидалари, қарорларимиз қандай амалга оширилаётганлигини кўриб чиқишимиз керак. Йигит ва қизлар ўртасида олиб бориладиган ишларнинг янги шаклларини ишлаб чиқиш даркор. Ушбу масалалар юзасидан алоҳида дастурлар ишлаб чиқишнинг, уларни рўёбга чиқаришга қаратилган умумхалқ саъйи ҳаракатларини уюштиришнинг ташаббускори бўлиш айни муддаодир.

ПАРТИЯ МАТБУОТИ — УМУМПАРТИЯ ИШИ

Матбуот — ахборотларни аҳолига етказиш воситаси, фуқаролар минбари, ҳаёт кўзгуси, деб бежиз айтилмайди. Мазкур қоидани партиямиз фаолиятига йўйиб айтиш мумкинки, матбуотсиз сиёсий ташкилотнинг бўлиши, унинг кенг омма орасига кириб бориши ва таъсир кўрсатишининг ўзи мумкин эмас. Воқелик партиямиз тасарруфидаги «Ўзбекистон овози», «Голос Узбекистана» газеталари ва «Мулоқот» журнали, шунингдек, Қорақалпоғистон республика, Жиззах, Наманган ва Самарқанд вилоятлари партия кенгашлари рўзномалари бизнинг ёрдамчиларимиз, тарғиботчилик, оммавий-сиёсий ишимиздаги таъсирчан восита эканликларини исботламоқда.

Марказий Кенгаш матбуотнинг партия ҳаётидаги моҳиятини ҳисобга олиб, ўтган йилнинг октябрида 1996 йил учун партиямиз нашрларига обунани уюшқоқлик билан ўтказишни барча партия кенгашлари ва бошланғич ташкилотларининг биринчи галдаги муҳим вазифаси сифатида белгилади.

Бироқ, кўпгина партия кенгашлари, ушбу масаланинг сиёсий аҳамиятини тушунмай, сусткашликка йўл қўйганликлари боис, 1995 йил 30 ноябрда Котибият муҳокамасига қўйилдилар.

Аммо, шундан кейин ҳам обунани уюштиришда жиддий ўзгаришлар рўй бермади. Биз бунинг учун айбни тамомила маҳаллий партия кенгашлари зиммасига ағдариш фикридан узоқдамиз. Объектив қийинчиликлар бўлганлигини яхши тушунамиз. Лекин, мураккаб шароитларда нисбатан салмоқли ижобий натижаларга эришган партия кенгашлари ҳам бор-ку! Масалан, Қорақалпоғистон республикаси кенгаши бошқаларга нисбатан яхши натижаларни қўлга киритди. Бу ерда обуна бўлиш топшириқлари «Ўзбекистон овози»га 81 фоиздан ошиқроққа, «Голос Узбекистана»га 80 фоизга, «Мулоқот» журналига 145,5 фоизга адо этилди.

Тўрткўл тумани партия кенгаши (биринчи котиби — Зарифбой Раззоқов) туманлар орасида энг яхши натижаларни қўлга киритди. Бу ерда «Ўзбекистон овози» газетасига обуна бўлиш топшириғи қарийб 200 фоизга адо этилди, у, «Голос Узбекистана» газетасига — 232 фоиз, «Мулоқот» журналига — деярли 10 баробар қилиб бажарилди. Элликқалъа, Қўшкўпир, Қоровулбозор ва Сирғали туманларида ҳам бу иш муваффақиятли якунланди.

Аммо, шундай партия кенгашлари ҳам борки, улар белгиланган назорат топшириқларини 30 фоизга ҳам уддалай олмадилар. Масалан, «Ўзбекистон овози» бўйича обуна топшириғини бажариш Навоий вилоят кенгашида 25 фоизга ҳам бормади. Жиззах вилоят кенгашида бу топшириқ «Ўзбекистон овози» бўйича 25, «Голос Узбекистана» бўйича 15 фоиз бўлди, холос. Андижон, Бухоро, Самарқанд, Тошкент вилоят ва Тошкент шаҳар партия кенгашлари ҳам обуна мавсумини ўта паст натижалар билан якунладилар. Шу нарса ачинарлики, айрим кенгаш раҳбарлари мазкур ҳолатнинг сабабларини ўзларидан эмас, балки, мутлақо асоссиз равишда, уларга берилган топшириқнинг оғирлигидан ахтармоқдалар.

Ушбу масалани кўриб чиқишни пайсалга солмай, юқори кўрсаткичларга эришганларни рағбатлантиришимиз, топшириқлар бажарилишини таъминламаганларга нисабатан чоралар кўришимиз лозим. Вилоят партия кенгашлари ҳам мазкур масалани кўриб чиқишлари, шаҳар ва туман партия кенгашларининг шу йўналишдаги фаолиятига холисона баҳо беришлари даркор. Шу билан бирга, партиямиз матбуотига обуна қилишни давом эттириш керак.

Юртбошимизнинг халқ депутатлари Самарқанд ва Қашқадарё вилоятлари Кенгашлари сессияларида, 1995 йил 25 декабрда Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган мажлисдаги нутқларида оммавий ахборот воситалари кескин танқид қилинганлиги бежиз эмас. Зеро, уларнинг фаолияти давр талабларига тўла жавоб бермаётир. Барча оммавий ахборот воситалари, деб таъкидлади Президентимиз, ўз ишларини тубдан яхшилашлари, ислоҳотлар йўлидаги тўсиқлар ва ғовларни дадиллик билан очиб ташлашлари, уларни бартараф этишга кўмаклашишлари керак.

ИСЛОҲОТЛАР СИЁСАТИ ВА РАҲБАР КАДРЛАР МУАММОСИ

Партиямиз, унинг раҳбар органлари фаолияти билан бевосита боғлиқ. Ҳозирги куннинг ўта муҳим ҳисобланган муаммоларидан бири — кадрлар масаласига тўхтаб ўтиш зарур, деб ҳисоблаймиз. Зеро, ислоҳотларнинг муваффақияти, кўп жиҳатдан, уларнинг бошида турган, одамларга раҳнамолик қилиш топширилган карвонбошиларга боғлиқлиги исбот талаб этмайдиган ҳақиқатдир.

Республикада ажойиб раҳбарлар оз эмас. Бизнинг вазифамиз уларни барча яхши ишларида қўллаб-қувватлаш, обрў-эътиборини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ижтимоий ҳаётимизнинг барча соҳаларида соғлом ахлоқий-сиёсий муҳитни вужудга келтиришда уларга ёрдамлашишдан иборатдир. Шу билан бирга, ҳокимият ва бошқарув идораларида масъул лавозимларда ишлаётган партиямиз аъзоларига нисабатан қатъият ва талабчанликни кучайтириш зарур.

Сиёсий ижроқўм партиямиз ташкилотларини, республика раҳбариятининг сиёсий йўлини ҳаётга татбиқ этишда, ҳокимият тузилмаларини қўллаб-қувватлашга даъват этар экан, бунинг муросасозлик, айрим партия кенгашлари ва котибларнинг масъул лавозимларни эгаллаб турган шахсларнинг «кўнглини овлашга» интилишлари билан ҳеч қандай алоқаси йўқлигини қайта-қайта таъкидлайди.

Қачонгача жойлардаги ишларга марказдан келиб баҳо берилишини, тартиб ўрнатилишини ташкилотларимиз миқ этмай кутадилар. Ўйлаймизки, бундай иллатга чек қўйиш вақти келди.

Жаҳондаги барча маърифатли демократик мамлакатларда сиёсий партиялар давлат ҳокимияти идораларидаги масъул лавозимлар ва мансабларга кадрлар етказиб бериш ўчоғи ҳисобланади. Бу иш партиямизнинг дастурий мақсадларига содиқ, истиқболли ходимларни излаб топиш, уларнинг оёққа туриши ва чиниқишига амалий ёрдам бериш ҳамда уларни сиёсий жиҳатдан қўллаб-қувватлашни ўз ичига олади. Биз юқори лавозимларга тавсия этиш учун ўзимизнинг кадрлар заҳирамизни шакллантиришимиз, ҳозир бир қатор минтақаларда давом этаётган раҳбар кадрларни янгилаш жараёнида ўз номзодларимизни масъул вазифаларга дадиллик билан таклиф қилишимиз керак.

Ҳокимият ва бошқарув идораларидаги раҳбарлик ва масъул лавозимларда ишлаётганлар орасида бизнинг сафларимиздан чиққан, партия идораларида сиёсий чиниқиш мактабини ўтаган кишилар жуда кўп. Улар, бир томондан, тегишли партия ташкилотларининг кўмаги ва қўллаб-қувватлашига таянишлари лозим. Бошқа томондан эса, улардан масъулият ва жавобгарлик икки ҳисса кўп талаб қилинади. Негаки, ўз бурчларини виждонан, ҳалол бажаришлари — уларнинг шахсий обрў-эътибори тўғрисидаги масала бўлибгина қолмай, балки, мазкур кадрларни тарбиялаб, раҳбарлик даражасига олиб чиққан партиянинг нуфузи ҳақидаги масала ҳамдир.

Яна бир хусусда Сиёсий ижроқўмнинг нуқтаи назарини, такрор бўлса-да, эслатиб ўтмоқчимиз. Гап шундаки, мамлакатимизда сиёсатдан, партиялардан холи этилган соҳалар бор. Бу тўғри. Лекин, жамиятимизда партиялар фаолиятига дахлдор бўлмаган бирон бир соҳа йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Одамлардан бизнинг ташкилотларимизга, депутатларимизга тушаётган ариза, шикоят, мурожаатлар ижтимоий ҳаётимизнинг барча (маиший турмуш масалаларидан тортиб ҳарбий хизмат муаммоларигача) соҳаларига тегишлидир. Биз бу муаммолардан четда бўла олмаймиз. Масалан, жойларда қонунларга риоя этилмаса, фуқароларнинг ҳуқуқлари поймол этилса, тартиб-интизомни муҳофаза қилиш, эл осойишталигини таъминлаш топширилган кишиларнинг ўзлари жиноятга қўл урсалар, биз бунга бефарқ қараб турамизми? Йўқ, албатта.

Бундай ҳолларга дуч келинганда, давлат ҳокимияти тегишли идоралари олдига масалани кўндаланг қўйиш, жумладан, ҳуқуқ-тартибот посбонларининг ишида мавжуд бўлган камчиликларни тугатишга ҳисса қўшиш — бизнинг ҳам, матбуотимизнинг ҳам тўппадан-тўғри бурчи, долзарб вазифасидир.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

Партиямиз фаолияти барқарорлигини таъминлаш, турли сиёсий, ташкилий, оммавий тадбирларни ўтказиш, матбуот нашрларини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш учун тегишли маблағ ва моддий-техника базаси бўлиши шарт.

Ўтган йили кўрилган тадбирлар туфайли бунга муайян молиявий негиз яратилди. Партиямиз бўйича жойларда 60 тадан зиёд турли ишлаб чиқариш-хўжалик тузилмалари фаолият кўрсатмоқда. Биз ушбу тажрибани кенг ёйиш чора-тадбирларини кўрмоғимиз керак.

Пленум қатнашчилари эътиборига, Ўзбекистон ХДПнинг 1996 йилги бюджети лойиҳаси ҳавола этилмоқда. Жорий йилда даромадларнинг асосий манбаи, яъни унинг 50,2 фоизини ишлаб чиқариш-хўжалик фаолиятидан олинадиган фойда, қарийб чорак қисмини — партия аъзолик бадаллари ташкил қилади. Қолган қисмини партия ташкилотларининг молиявий-хўжалик фаолиятидан олиш кўзда тутилмоқда.

Ҳар бир партия кенгаши ва унинг раҳбарияти бозор иқтисодиётининг — ишлаб топилган пулнигина сарфлаш мумкин, деган асосий қоидаларидан бирини чуқур ўзлаштириб олишлари керак. Бу қоида бизнинг яқин йиллардаги молиявий сиёсатимиз асосини, ҳар бир партия кенгашининг шу соҳадаги фаолияти негизини ташкил этмоғи лозим.

***

Юқорида баён этилганлар асосида, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг янги босқичида, Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг навбатдаги вазифалари қуйидагилардан иборат:

Сиёсий соҳада: республикамиз раҳбариятининг халқчил ички ва ташқи сиёсатини, ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлини фаол қўллаб-қувватлаш, уни рўёбга чиқаришга партия тасарруфидаги барча воситалар билан кўмаклашиш.

Назарий-ғоявий соҳада: Ўзбекистон Президенти И.А.Каримовнинг маъруза, нутқ ва китобларида ўтиш даврининг баён этилган тамойиллари, демократик, ҳуқуқий давлат, фуқаролик, адолатли жамиятни барпо этиш қонуниятлари, жорий ҳамда истиқболдаги вазифаларини ўқиб-ўрганиш, англашда ХДП аъзолари, барча ватандошларимизга ёрдам кўрсатиш. Партиянинг назарий фаолиятини ижтимоий-сиёсий ривожланишимизнинг долзарб муаммоларини тадқиқ этишга қаратиш, ХДП Миллий истиқлол мафкурасини рўёбга чиқариш ўзанларида, миллий ва умумбашарий қадриятлар, демократик тараққиёт қоидаларини уйғунлаштириш негизида, истиқлол маънавиятини шакллантириш ишларига самарали ҳисса қўшиш, маданият, соғлиқни сақлаш, халқ таълими муассасалари, ёш авлодни тарбиялаш муаммоларининг ечимини топишга ёрдамлашиш.

Матбуот нашрларимизни изчил қўллаб-қувватлаш, газеталар ва журналимиздан фойдаланишни яхшилаш.

Ижтимоий соҳада: мамлакатимиз ҳукуматининг аниқ йўналтирилган ижтимоий муҳофаза сиёсати моҳиятини фуқароларга тушунтириш, уларни боқимандалик кайфиятларидан қутулишларига кўмаклашиш билан бирга, эҳтиёжманд кишилар — ногиронлар, беваю бечоралар, етим-есирлар, кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги Президент фармонларининг жойларда бажарилиши устидан назоратни давом эттириш ҳамда шу соҳадаги тадбирларни ташкиллаштириш ва ўтказишларда иштирок қилиш.

Парламентчилик фаолияти соҳасида: партиямизнинг сайловолди Сиёсий дастурида ифодаланган вазифаларни адо этиш мақсадида Ўзбекистон Олий Мажлиси ва давлат ҳокимияти маҳаллий вакиллик идораларидаги ХДПдан сайланган депутатлар салоҳияти, партиямизнинг ушбу идоралардаги фракциялари имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланиш. Бунинг учун, бир томондан, қонунчилик фаолиятини кенгайтириш, етилган ижтимоий-сиёсий масалалар бўйича қонунлар қабул қилишда ташаббускор бўлиш, иккинчи томондан эса, барча даражадаги ташкилотларимиз сайловчилар олдидаги ўз бурчларини бажаришлари учун депутатларимизга амалий ёрдам кўрсатиш — қабулхоналар, учрашувлар ташкил этиш, матбуот нашрларимизда бу ишларни мунтазам ёритиб бориш.

Ташкилий-партиявий ишлар соҳасида: Ўзбекистон Халқ демократик партияси тузилмаларини ҳозирги кун талаб ҳамда имкониятларига қараб такомиллаштириш, хусусан, ҳудудий бошланғич ташкилотлар шахобчаларини кенгайтириш, уларнинг аҳоли ўртасида ишлаши самарадорлигини оширишга эришиш, ички партиявий интизомни барча чоралар билан мустаҳкамлаш, кенгашларнинг пленумлари, ижроия бюролари мажлислари, бошланғич ташкилотлар йиғилишларини мунтазам, ХДП аъзолари фаоллигида ва юксак савияда ўтишини таъминлаш.

Партиямиз ташкилотларининг хўжалик фаолияти соҳасида: ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашни жорий этиш, аъзолик бадалларини тўплашда қатъий тартиб ўрнатиш, хўжалик-ишлаб чиқариш фаолиятини ривожлантириш, ҳомийлар топиш, мавжуд маблағлар, бино ва транспорт воситаларидан оқилона фойдаланиш, партия аппарати ходимлари моддий аҳволини яхшилаш.

Давлат идоралари, жамоат бирлашмалари, хорижий партия ва халқаро ташкилотлар билан алоқалар соҳасида: ранг-баранг алоқалар ўрнатиш тажрибасини бойитиш ва ҳамкорликнинг қарор топган амалиётини такомиллаштириш орқали партиямизнинг жамиятимиздаги мавқеини мустаҳкамлаш, унинг демократик жараёнлар боришига таъсирини ошириш, юксак халқаро обрўйини таъминлашга қаратилган саъйи ҳаракатларини изчил давом эттириш.

1996 йил мустақиллигимизнинг 5 йиллиги тантана қилинадиган, Ватанимиз бўй-бастини жаҳонга кўз-кўз қиладиган йил.

Бу йил биз, бутун дунёдаги дўстларимиз билан биргаликда, машҳур давлат арбоби ва саркарда, соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини нишонлаймиз. Ушбу қутлуғ санага бағишланган тадбирларни тайёрлаш ва ўтказишда фаол иштирок этиш, партиямизнинг халқимиз маънавий қадриятларига муносабатини намойиш қилиш билан бир қаторда, унинг обрў-эътиборини оширишга хизмат қилади.

Ва, ниҳоят, жорий йилда Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташкил топганлигига 5 йил тўлади.

Мазкур саналарни нишонлашнинг энг яхши йўли, бизнингча, олдимизда турган мураккаб ва масъулиятли вазифаларни беками кўст бажариб, халқимизни хурсанд қилишдир.

Ушбу вазифаларни адо этиш учун мамлакатимизда қулай шарт-шароит, партия ихтиёрида эса етарли имкониятлар борлигини яна бир бор таъкидлаб, барча ташкилотларимиз ва сафдошларимизни ўзларининг бутун куч-ғайратларини ана шу мақсадга йўналтиришга даъват этамиз.

Маъруза қисқартирилган ҳолда баён қилинмоқда.

• Ғалла — ризқ-рўзимиз

ҲОСИЛИНГ КАМ БЎЛСА ҲАВОДАН КЎРМА

Самарқанд азал-азалдан ўзининг ободончилиги, серҳосил боғлари, яйлову экинзорлари билан машҳур бўлган. «Бобурнома»да ёзилишича, бу ернинг сувига ва ҳавосига ҳар нарса кўкарган. Бироқ мана 3-4 йилдирки, вилоятда қишлоқ хўжалиги энг оқсоқ соҳага айланиб қолди. Жумладан, ўтган йили пахта ва дон етиштириш режалари барбод бўлди. Хўш, нега?

Очиғи, бундай орқага кетишларнинг асосий сабабларини Президентимиз И. Каримов халқ депутатлари вилоят Кенгаши сессиясида тўғри таъкидлаганидек, «қишлоқ хўжалиги вилоят раҳбарлари учун бамисоли бир ўгай соҳага айланиб қолгани, хўжалик, туман ва вилоят раҳбарларида ташкилотчилик, тадбиркорлик савиясининг пастлиги» билан изоҳлаш мумкин.

Шу ўринда айрим рақамларга мурожаат қилайлик. Ўтган йили вилоятда «Ғалла-95» дастури ишлаб чиқилди. Қатор тадбирлар белгиланди. Соҳа раҳбарлари йилнинг бошидаёқ «бу йил ғалла мўл бўлади» деб дўппиларини осмонга отдилар. Чунки 87 минг гектар суғориладиган майдондаги ва 119 минг гектар лалмидаги дон кўзни яшнатиб турди. Минг афсуски, ғалвир сувдан кўтарилганда Ургут ва Тайлоқдан бошқа бирорта туманда режа уддаланмади. Белгиланган ҳосил 90 минг тоннага кам чиқди. Гектар бошига 19,4 центнер ўрнига 15,9 центнер ҳосил олинди.

Асосий ҳангома ана шундан кейин бошланди. Вилоят раҳбарлари айбни соҳа мутахассисларига, соҳа мутахассислари эса раҳбарликка ағдаравеј ришди. Кейин биргалашиб ўзларини оқлашга тушдилар. «Нега ғалла режаси бажарилмади?» Бу саволни берган киши саволга жавоб тополмай овора. Гўё калаванинг учи йўқдай.

Баҳоналар ҳам кўп: техника воситалари етишмади, об-ҳаво ноқулай келди... ва ҳоказо. Аммо мутахассисларнинг айтишича, Самарқанд вилоятида ўтган йили ғалла учун об-ҳаводан худонинг ўзи қўллаган. Техника ҳам етарли эди. Лекин ана шу имкониятлардан етарлича фойдаланилмади.

Ҳа, айбни табиатга тўнкашдан осони йўқ. Бироқ ишнинг кўзини биладиган деҳқонлар, мутахассислар ҳар қандай шароитда ҳам ғалладан юқори ҳосил олиш мумкинлигини исботладилар. Тайлоқ туманидаги Улуғбек номли хўжаликдан Ширин Бердиев, «Қўшчинор» хўжалигидан Ҳасан Бекмуродов, Жомбой туманидаги «Жомбой» хўжалигидан Мамаюсуф Маҳрамов, Челак туманидаги «Оққўрғон» хўжалигидан Қувондиқ Қўймуродов, Нарпай туманидаги Улуғбек номли хўжаликдан Шавқиддин Туропов бошлиқ звеноларда ҳар гектар суғориладиган майдондан 65-70 центнердан ғалла етиштирилди.

Ургут туманидаги «Зарафшон» жамоа хўжалигида 300 гектар ғаллазорнинг ҳар гектаридан 68 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Демак, меҳнат қилса, иш яхши ташкил этилса, кўзланган ҳосилни етиштириш мумкин экан. Ваҳолонки, режани уддалаган 65 та хўжаликнинг ҳам иқлим шароити бошқаларникидан фарқ қилмайди. Тажрибали деҳқонлардан бири қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди Эркин ака Бердиқулов билан суҳбатлашиб қолдик.

— 1974—1984 йилларда мен қишлоқ хўжалиги институти ўқув тажриба хўжалигида раҳбар эдим. 300 гектарга буғдой экардик. Режанинг ўзи гектар ҳисобига 45 центнер қилиб белгиланганди. 65 центнердан дон етиштирардик, — дейди у киши. — Бунинг сири шундаки, экин майдонининг бир қаричи ҳам бўш қолмасди. Сеялкани кўндалангига ҳам ҳайдардик. Яна бир нарса: суғориладиган майдонга донни октябрь ойидан кечиктирмай экиш керак.

Ана шу нуқтаи назардан қарайдиган бўлсак, 1994 йилда вилоятда дон экиш муддати кечиктириб юборилди. Ҳатто декабрь ойида ҳам ерга уруғ қадалди. Шу боис қиш фаслида унга ўғит беришнинг иложи бўлмади. Баҳор бошланганда ер лойлигидан майдонга трактор кира олмади.

Қоидага кўра азотли ўғитлар ғаллага икки марта берилиши керак. Аммо муддати кечиккандан кейин ўша миқдордаги ўғит ҳаво исигач, майдонларга бир мартанинг ўзида солинди. Атиги бир марта суғорилгандан кейин майсанинг бўйи тезда ўсиб кетди. Ҳамма ғалланинг бўйига маҳлиё бўлиб тураверди. Айтгандай, суғориш ҳам номига ўтказилди. Майдонларнинг ўртасига сув бормади ҳисоб.

Хуллас, бир хато иккинчисини етаклаб келаверди. Иккинчи томондан техника воситаларининг ҳам мавсумга тайёр эмаслиги деҳқонларни шошириб қўйди. Комбайнлар ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириш эмас, балки бир амаллаб тезроқ ғаллани ўриб олиш мақсадида пайкалга туширилди. Аслида муайян майдондаги ғаллани комбайн билан узунасига ва кўндалангига ўриб, ҳосил миқдори аниқлаб, кейин ёппасига ўришни бошлаш керак эди. Аммо жуда кўп хўжаликларда бундай қилинмади. Ҳисоб-китобларга қараганда 30 фоиз ҳосил бевосита йиғиштириб олиш жараёнида йўқотилган.

Қисқа қилиб айтганда, аксарият майдонларда ҳосил кам бўлди. Режани бажариш мақсадида хўжаликлар уруғлик учун олиб қўйилган ҳосилни ҳам қабул пунктига топширишга мажбур бўлдилар. Оқибатда ўтган йили кузга келиб яна деҳқонларнинг пайтавасига қурт тушиб қолди. Чунки экишга уруғлик дон йўқ эди-да. Ургутликлар Қўшработдан, Пахтачиликлар Жомбойдан уруғлик излаб қолишди. Унинг харажатини айтмайсизми?

«Ҳайда-ҳайда», «бўл-бўл» билан оддий дон уруғлик сифатида 1995 йилнинг кузида экиб юборилаверди. Бунинг устига уруғлик деб олинган ўша дон ускуналар етишмаслиги туфайли меъёрида тозаланмади. Техника етишмаслиги баҳонасида ноябрь, ҳатто декабрь ойининг бошида ҳам ғалла экиш давом этди. Бундан ташқари суғориладиган майдонга ҳам, лалмига ҳам бир хил навдаги уруғ сепилди.

Тўғри, бугунги кунга келиб майсалар яхши кўкарди. Аммо сифатсиз уруғ майдоннинг ҳамма ерида кўкаргани йўқ-да. Ўша жойларга қайта уруғ сепилса, ғалла икки хил бўлиб пишади. Сепилмаса, ҳосил кам бўлади. Бунинг устига ҳозиргача ғалла экилган майдонларнинг бор-йўғи 60 минг гектари ўғитланган, холос.

Вилоятда 40 дан ортиқ уруғчилик хўжаликлари мавжуд. Бироқ уруғчилик масаласида ҳанузгача ягона йўналиш ишлаб чиқилмаган. Мўл ҳосил берадиган навларни кўпайтириш, уларни сифатли сақлаш эътибордан четда. Бевосита самарқандлик олимлар яратган уруғ навларини районлаштириш суст олиб борилмоқда.

Энди икки оғиз ҳосилни ўриб олиш масаласида. Бу тадбирни мавсумбозликка айлантириб бўлмайди. Пахтачи билан Жомбой вилоятнинг икки минтақасида жойлашган. Аммо ўрим-йиғим иккаласида ҳам ўтган йили 8 августда бошланган ва бир вақтда тугатилган. Ўрим маълумотида Оқдарёда ҳар бир комбайн билан 12 июнда 5,7 гектар 17 июнда эса 9,3 гектар майдондаги ғалла ўриб олингани кўрсатилган. Технологик норма бўйича эса ҳозирги комбайнлар бир кунда 4,5 — 5 гектар майдондаги ғаллани ўриб олиши мумкин. Шошма-шошарлик эса маълум миқдордаги ҳосилнинг нобуд бўлишига олиб келади.

Бултур вилоятда эски комбайнлар билан бирга АҚШдан келтирилган янги комбайнлар ҳам ишлади. Бир майдонда ишлатилганда бизнинг комбайнлар Америка машиналарига қараганда унумсиз эканлиги маълум бўлди. Аниқроқ қилиб айтганда, бу жараёнда 8 центнер ҳосил йўқотилди. Оқилона иш тутилмагани учун айрим туманларга битта янги комбайн 2-3 миллион сўмга тушди. Демак, масаланинг иқтисодий томонини ҳам ўйлаб кўриш лозим.

Хуллас, айтаверсак гап кўп. Лекин яқинда Вазирлар Маҳкамасида ғалла ва пахта етиштиришнинг ўтган йилги якунларига бағишланган йиғилишда таъкидланганидек, халқимизнинг ризқ-рўзи, таъминоти кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалиги тараққиётига, жумладан ғалла мўл-кўллигига боғлиқ. Шу боис олдимизга қўйилган асосий вазифа мамлакат дон мустақиллигини таъминлаш. Агарки, ўтган йилги камчилик ва ишдаги нуқсонлардан тегишли хулоса чиқармасак, бу ниятларимиз саробга айланиши мумкин. Нега энди, дейлик, 925 миллион аҳолиси бўлган Ҳиндистон ўзини-ўзи дон билан таъминлабгина қолмасдан четга ҳам маҳсулот сотяптию, 22 миллионли аҳолимизни биз ўзимиз дон билан таъминлай олмаймиз. Таъминлай оламиз! Фақат интилиш, шу бебаҳо неъмат яратувчиларига амалий ёрдам беришимиз керак. **Ғаллакор билан муносабатни қизиқтириш, рағбатлантириш ва уларга эркинлик бериш асосида қурмоқ лозим**. Ана шундагина кўзлаган мақсадга эришиш мумкин. Самарқандликлар ҳам чамаси бу ҳаётий ҳақиқатни тушуниб етмоқдалар. Куни кеча вилоятда ушбу масалага бағишлаб ўтказилган мажлисда ҳар бир туман ва хўжалик раҳбарлари зиммасига аниқ вазифалар юклангани, тегишли тадбирлар белгиланганди бунинг исботи.

— Ўтган йилги хатолардан тегишли хулоса чиқардик, — дейди вилоят дон маҳсулотлари ҳиссадорлик жамияти бошлиғи Рустам Аҳмедов. — Бу йил самарқандлик ғаллакорлар 118 минг гектар суғориладиган ҳамда 120 минг гектар лалми майдонларга дон экишган. Жами 249 минг тонна ғалла етиштиришни кўзда тутяпмиз.

Ҳа, орзуга айб йўқ дейдилар. Ишқилиб, кўзлаш бошқа, ишлаш бошқа бўлиб қолмаса бўлгани. Тағин ўтган йилдагидек яна ҳосилнинг камлигини ҳаводан кўриб юрмайликда!

Аслиддин БОЛИЕВ, Фармон ТОШЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбирлари.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ФАКТЛАР

БОШ ВАЗИРНИНГ БАЁНОТИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош вазири Нарасимха Рао мамлакат бундан буён ҳам ўз қуролли кучлари сафини мустаҳкамлаш ва янги қурол-аслаҳа сотиб олишда давом этиши тўғрисида баёнот берди.

МУХОЛИФАТЧИЛАР ҒАЗАБЛАНДИ

ДАККА. Бангладеш Бош вазири Холид Зиё Раҳмон тарафдорлари билан ҳукуматга қарши бўлган кучлар ўртасида Дакка, Читтагонг, Жессор шаҳарларида тўқнашувлар бўлиб ўтди.

Маълумотларга қараганда, мухолифатчилар Даккадаги сайлов ўтказиш комиссияси биносига ўт қўйган. Натижада шу йилнинг 15 февралида ўтказиладиган сайловда иштирок этувчи номзодлар рўйхати ва бошқа ҳужжатлар ёниб кетган. Шу ойнинг бошида эса мухолифат фаоллари Читтагонгдаги сайлов комиссияси биносини ҳам ёқиб юборган эди.

ҲУКУМАТ ҲАМ МАБЛАҒГА МУҲТОЖ

ВАШИНГТОН. АҚШ вакиллар палатаси конгресси ҳукуматни маблағ билан таъминлашни шу йилнинг 15 мартигача узайтириш тўғрисида резолюция қабул қилди. Бу резолюцияни сенат ҳам маъқуллаши кутилмоқда. Ушбу масала бўйича бундан олдин қабул қилинган резолюция муддати 26 январгача эди.

Кўплаб АҚШ фуқаролари бюджет етишмовчилигида конгрессдаги республикачилар партияси раҳбарларини айбламоқда. Мамлакат бюджетидаги ушбу етишмовчилик натижасида АҚШда минглаб давлат хизматчилари таътилга чиқишга мажбур бўлдилар.

ЛЎНДАСИНИ АЙТГАНДА

• Европа парламент ассамблеяси Россия Федерациясини кўпчилик овоз билан Европа Кенгашига аъзо қилиб сайлади.

• Ўтган йили дунёда 51 нафар журналист ўз касбини бажара туриб ҳалок бўлган. Бу ҳақда Нью-Йоркда журналистларни ҳимоя қилиш қўмитаси матбуот конференциясида таъкидлаб ўтилди.

• Араб мамлакатларидан бири ҳисобланган Баҳрейнда кейинги кунларда ҳукуматга қарши тартибсизликлар бўлиб ўтмоқда. Баҳрейндаги воқеалар қўшни Араб давлатлари томонидан хавотирланиш билан кутиб олинди.

• Ўтган ҳафта Хабаровск ўлкасида ҳалокатга учраган ТУ-154 самолётининг учинчи «қора яшиги» топилди. Уни текшириш учун Москвага жўнатишди.

АКС-САДОСИЗ ҚОЛАДИГАН ЧАҚИРИҚ

БАЙРУТ. Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия қўмитаси аъзоси Абу Мазен Ливанда фаолият олиб бораётган Фаластин қочқинларидан иборат «Фатҳ» ташкилоти жангчиларини ўз қуролларини ушбу мамлакат армиясига топширишга даъват этди.

Маълумки, айни вақтда Ливанда 400 мингга яқин Фаластин қочқинлари истиқомат қилмоқда. Улардан 1500 нафарга яқини эса «Фатҳ» жангчиларидир.

Халқаро кузатувчиларнинг фикрича, Абу Мазеннинг мазкур чақириғи акс-садосиз қолиши мумкин. Чунки, Фаластин мухториятининг мавжуд қонун-қоидалари бошқа давлатларда яшаётган фаластинликларнинг мамлакатга қайтиб келишини чеклайди.

КОНЧИЛАР НОРОЗИ

МОСКВА. Россиянинг турли ҳудудларидаги 18 кўмир конидан келган 800 нафардан зиёд кончи Россия Федерацияси ҳукумат уйи олдида норозилик намойишини ўтказишди.

Ҳукуматнинг кончиларга ўз вақтида ойлик маошларини тўламаётгани ва бошқа иқтисодий муаммолар уларни ана шундай йўл тутишига мажбур қилди.

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРИНИНГ МУРОЖААТИ

ИСЛОМОБОД. Покистон ташқи ишлар вазири Асиф Аҳмад Али ўз мамлакати ҳар қандай ядро қуролларини тақиқлаш тарафдори эканини таъкидлади.

Покистон ташқи сиёсат маҳкамаси раҳбари жаҳон ҳамжамиятига Ҳиндистоннинг ядро синовини амалга оширмаслиги учун унга таъсир кўрсатишни сўраб мурожаат қилди.

(Жаҳон ахборот агентликлари ва газеталаридан олинди).

Иқтисодиёт олами

ЭРТАНГИ КУНГА ИШОНЧ

Қаердаки аҳолини иш билан таъминлашда барқарорлик бўлса, эртанги кунга ишонч туйғуси шунчалик юқори бўлади. Бу эса ҳозирги ислоҳотлар даврида жуда муҳимдир. Чирчиқдаги «Ғунча» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти маъмурияти айни шу мақсадда изланмоқда. Яқинда корхонада маҳсулот турларини намойиш қиладиган янги кўргазма зали қуриб битказилди. Бу ерда намойиш қилинган кийим-кечакларнинг 70–75 фоизи замон талабларига мосланиб янгиланганлигини мутахассислар эътироф этишди.

Абдунаби МАННОПОВ.

БУХОРОДА ЯНА БИР СУПЕРМАРКЕТ

Яқинда Буюк Британиянинг «Юропиен импорт энд экспорт» фирмаси «Бухоро» ташқи иқтисодий алоқалар ассоциацияси билан ҳамкорликда кўҳна шаҳарнинг Баҳоуддин Нақшбанд кўчасида кенг тармоқли савдо маркази — супермаркет дўкони очди. Унда 1200 хилдан ортиқ халқ истеъмоли моллари мавжуд бўлиб, бугунги бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида улар бухороликларга асқотмоқда.

Шуниси диққатга сазоворки, 20 дан ортиқ савдо ходими фаолият кўрсатаётган дўконни «Бухоро» ташқи иқтисодий алоқалар ассоциацияси мунтазам маҳсулот билан таъминлаб туришни ўз зиммасига олган. Шу боис, дўконда Олмония, Англия, Голландия, Дания ва бошқа хорижий мамлакатлардан келтирилган маҳсулотлар, айниқса сероб.

Даврон БАХРОНОВ.

• Сиз нима дейсиз? •

ЧЕКИШГА ЧОРЛОВЧИ «ЧАВАНДОЗ...»

Бу барчанинг тилида эди. Дилида эди. Фурсат топиб айтилмоқчи эди. Чунки пишиб етилган муаммо эди. Биз буни сал илгарироқ гапириб қўйдик холос. Гурунгларда билдирилган бу. Кичик-кичик давраларда сўзланган бу.

Элатини суйган, миллатини қадрлаган, авлодини авайлаган борки, «бозор иқтисодиёти»нинг бу хатаридан норози. Унинг хуружи кундан-кунга зўрайиб, катта-катта ҳудудларни эгаллаб олаётир. Кўчадаям ўша, ошхона ойнасидаям ўша, дорихона қаршисида-ю, бекатлардаям ўша... Энди мактабгача кириб борибди...

Ён-верингизга қаранг. Бир мексикалик от ҳайдаб юрибди. «Марлборо». Сигарет. Кайфи чоғ йигитнинг. Чунки у муродига етяпти. Илгари нон шаҳри аталмиш Тошкент у келтирган сигареталарнинг тарғибот марказига айланган...

Юртимизнинг жанубидагилар Чилонзор томонидан кирадилар пойтахтга. Худди шу ердан пойтахт ҳудуди ва айни пайтда сигареталарнинг рекламаси бошланади. «Халқлар Дўстлиги» шоҳ кўчасининг юқорисидан адоғигача чекишга ундовчи сурат-лавҳа. Йўл ўртасидаги яшил белбоғнинг кўринарли жойида темир рамка қўйилган. Унга жимжимадор қилиб «Кент», «Лайк стрейк»нинг суратли рекламаси илиб қўйилибди. Камида ўн жойда. Балки кўпдирам.

— Бу тасодиф бўлса керак, — деди шеригим, — Сал нарироқниям кўрайликчи.

Кўрдик. Метронинг «Ҳамза» бекати яқинидаги кўприкнинг устида «Марлборо» чеккан «чавандоз» неккайиб турибди. У учун яна темирдан махсус «арк» қурилган. Баландлиги саккиз метрлар келадиёв.

— Ана, унга қара!

Ҳамроҳим кўрсатган томон анграйиб қолибман. «Ёшлик» бекатидаги 9 қаватли «дом»нинг пештоқигаям сигарет рекламаси. Илиб қўйилган. У ёққа қандай чиқишибди?!

Тўғриси кайфият бузилди бундан. Нонни, кийимни

озиқ-овқатни, борингки, турли маркадаги автомобиль, дори-дармон, сақични тарғибот қилса ярашар. Келиб-келиб авлодларни зор қақшатувчи оғуниям реклама қилишадими?

Юсуф Хос Ҳожиб номидаги трамвай бекати «Іucky strike» билан «безатиб» қўйилган. Шароф Рашидов номли кўча ўзига хос салобатли. Ундаги 40-уйда жойлашган дўконнинг деразаларидаги расмни кўрсангиз беихтиёр чеккингиз келади. 40б-уй айвонига осиб қўйилган реклама эса худди шу ердаги 1-дорихонанинг деворига туташ. Бу нима деган гап?

Ўтган йили бир жўрам Америкага борди. Унинг айтишича, улар қўнган меҳмонхона хизматчиси сигарет чекиш-чекмасликларини сўрабди.

— Бунинг нима қизиғи бор экан, — дедим шоша-пиша. У берган жавоб ҳайрон қоларли эди.

— Чекувчиларга алоҳида хоналар белгиланган экан. Лекин унинг шароити кашанда эмасларга ажратилганидан яхши эмас.

Кўриниб турибдики, бу мамлакатда сигарет рекламаси у ёқда турсин, уни истеъмол қилувчиларга паст назарда қараларкан. Тошкентнинг эса Муқимий кўчасига қирасизми, Шота Руставелими, Усмон Носир кўчасими ҳамма ёқни сигарет тарғиботи босиб кетди. Яна баъзилари оқшомлари ёниб туради-ей.

Ўтиш даврида бозор бошқарилмайди, деган ақидани айримлар нотўғри тушунган чоғи. Бўлмаса зурриёднинг шўрини қуритувчи оғунинг рекламасига шунчалар зўр беришармиди?

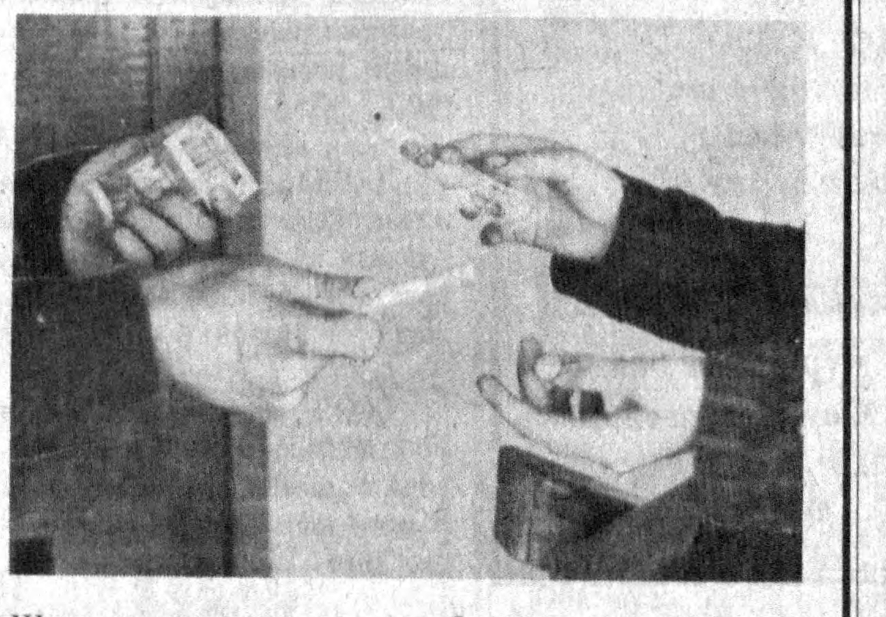

Шунинг меваси ўлароқ мактаб ҳовлиларида кўчма дўкон ўрнатилиб, сигареталар сотиляпти. Доналаб. Баъзилари бир сўм. Айримларнинг донаси 2 сўм. Рекламасидан маҳлиё бўлган ёш авлод уни ҳавас билиб чекаяпти. Бу катта фожеадир.

Бош оғиб бир туман ИИБга бордим. Терговчи анчадан кейин бўшади. Кирсам хонасидаги шкафни чеккан сигаретасининг қутиси билан безаб қўйибди. Бир яшиклар бор. Унинг ёнида хориждан чиққан пиво идишлари.

— Кўп чекасиз чоғи? — сўрайман терговчидан.

— Ҳа, асосан нашавандларни тергов қилиш пайтида одам сиқилиб кетади...

Бўлди. Бошқа гап ортиқча. Сигареталар рекламаси ҳам ортиқча. Ҳаддидан ошиб кетибди. Энди буёғига чидаб бўлмас. «Чавандоз»ни «кўшк»дан туширмоқ лозим. Йўқса, унинг оти Самарқанд, Бухоро, Хива, Фарғона, Андижон, Қарши, Наманган, Гулистон, Жиззах, Термиз, Навоий томон елишга шай...

Қурбон АЛИ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбири.
Суратларни А. МАДАМИНОВ олган.

Иқтисодиёт олами

ТАҚСИМОТ МАРКАЗИГА УЛАНДИ

Чироқчи тумани қир-адирларидаги қишлоқлар аҳолиси учун табиий газга бўлган эҳтиёж катта эди. Яқинда 13,7 километрлик юқори босимли газ қувурлари Чироқчи яқинидаги тақсимот марказига уланди.

Шаҳрисабздаги биринчи механизациялашган қурилиш ташкилоти бунёдкорлари ётқизган газ қувурлар Яккабоғ орқали Шўртангаз конидан арзон ёқилғи оқишига имкон беради. Энди ўнлаб қишлоқларга қувурлар тортилади. Бу йил камида саксон километрга ана шундай қувур тортиш мўлжалланган. Яна Муборакнинг юқори босимли газ қувурлари орқали Кўкдала тармоғини вужудга келтириш кўзда тутилган. Шундан кейин Кўкдала, Чияли каби йирик хўжаликларнинг қишлоқларини ҳам газлаштириш имкони юзага келади.

Юнус УЗОҚОВ.

ЯНГИ УЙ ВА АРЗОН ДОРИЛАР

Урганч уйсозлик комбинати ўз ҳисобидан янги турар-жой биноларини фойдаланишга топшириб, кўпчиликни қувонтирмоқда. Шаҳарнинг олтинчи даҳасида қуриб битказилган 9 қаватли уйда бир йўла 54 оила ҳовли тўйи ўтказди. Яна бир худди шундай уй битай деб қолди. Тадбиркор Курриёз Жумамуродов эса арзон дорилар билан аҳолини сийламоқда. Шу боис унинг «Шифобахш» хусусий дорихонасида кўрсатилаётган тиббий хизматдан кўпчилик мамнун. Дорихона соҳиби турли хасталикларда асқотадиган дори-дармонларни мол айирибошлаш ҳисобига Россия, Украинадан келтирмоқда.

Қурбон МУҲАММАДРИЗО.

Олий таълим: таҳлил ва сабоқлар

ИСЛОҲОТ БИЗГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш билан боғлиқ иқтисодий муаммолар олий таълим соҳасини ҳам четлаб ўтаётгани йўқ. Агар республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига қарашли жами олий ўқув юртларини давлат бюджетидан таъминланишини эътиборга олсак, масала янада ойдинлашади.

Бозор иқтисодиётининг ҳар бир соҳага хос хусусиятлари мавжуд. Таълим соҳасида эса хоҳ у олий мактаб бўлсин, хоҳ у ўрта мактаб бўлсин мезон битта! У ҳам бўлса БИЛИМ. Зеро, ҳозирги кунда олий даражадаги мутахассисларга қўйилаётган талаблар ҳам катта. Ўзбекистоннинг дунё ҳамжамиятига дадил ва илдам кириб боришида олий таълимнинг ўзига хос ўрни бор. Бу айниқса жаҳон андозалари даражасидаги мутахассислар тайёрлашда яққол намоён бўлади. Шунинг учун ҳам бу вазифа олий таълим тизими, хусусан, Тошкент автомобиль ва йўллар институти жамоаси олдидаги энг муҳим вазифа бўлиб қолмоқда.

Институтимиз 23 йил давомида Марказий Осиё республикалари учун 30 мингдан ортиқ мутахассис тайёрлаб берди. Айни пайтда тан олиб айтиш лозимки, давр автомобилчилар, йўлсозлар олдига янги талаблар қўймоқда. Энг асосий талаб, бу—матахассислар тайёрлаш сифатини оширишдир. Очиғини айтганда, институтимизда мазкур муаммони ижобий ҳал этиш учун имкониятлар мавжуд.

Илмий ишлар соҳасида ҳам катта мақсадларга йўналтирилган масалалар устида изланишлар олиб борилмоқда. Шунингдек, бир қатор тармоқ ташкилотлари билан биргаликда илмий марказлар ташкил этиш ниятидамиз. Ҳозирда, АҚШнинг «Рейдиен» фирмаси билан ҳамкорликда «Ёнилғи маркази» тузилди. «Жаҳон банки» билан алоқага чиқиш ишларига киришилди. «Газконверсия», «Экосан» дастурларида иштирок этаяпмиз. Институтимиз ўқув-илмий ҳамкорликни ташкил қилиш мақсадида МААДО (Автомобиль йўллар таълими халқаро ассоциацияси) таркибига кирди. Эндиликда, олдимизда ўқув-лаборатория хоналарини замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш, талабаларни табақалаштириб ўқитиш учун компьютер синфлари, лингафон кабинетлари, барча турдаги хорижий автомобиллар кесимлари билан таъминлаш каби вазифалар турибди.

Албатта, мўлжалдаги бу ишларни амалга оширмоқ учун катта миқдорда маблағ зарур бўлади. Зеро, ташқаридан ёрдам олмай туриб, муваффақиятларга кўз тикиб бўлмайди. Аммо бизга ким ёрдам қўлини чўзади? Бу ҳақда узоқ бош қотирдик ва, ниҳоят, масаланинг ечими топилгандек бўлди. Республикамиз учун жаҳон андозлари талабига жавоб берадиган мутахассислар тайёрлаш орзусида илғор давлатлар тажрибасидан келиб чиққан ҳолда ТАЙИ Ҳомийлар кенгашини ташкил этишга қарор қилинди.

Маълумки, Италия, Швеция, Бельгия, АҚШ, Германия каби ривожланган давлатларда ҳомийлик кенг тарқалган бўлиб, одатда улар етакчи университетларнинг қирқ фоиз харажатларини қоплайдилар. Манфаатдор ўқув масканларини энг замонавий ускуналар билан таъминлаб, малакали мутахассислар тайёрлаш ишига ҳиссаларини қўшадилар. Бизга ҳам чамаси, шундай давр етиб келди. Ҳомийлар сифатида автосаноат, автотранспорт ва йўл қурилиши мажмуи, унинг тармоқ ташкилотлари танланди. Уч ой давомида «Ўзавтотранс» корпорацияси раиси, Халқаро транспорт академиясининг академиги Л. Аҳметов раҳбарлигидаги ташкилий қўмита тинмай ишлади ва ниҳоят, ўтган йилнинг охирида ТАЙИ Хомийлар кенгашининг таъсис йиғилишини ўтказишга муваффақ бўлинди. Бундай анжуман институтимиз тарихидагина эмас, балки республика олий ўқув юртлари тарихида ҳам биринчи марта рўй берган воқеа бўлди. Ҳомийлар кенгашининг таъсис йиғилишида Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлардан автомобилчилар, автомобилсозлар, йўлсозлар, метрочилар ва таниқли иқтисодчилар иштирок этдилар.

Йиғилишда ТАЙИ Ҳомийлар кенгашининг раиси сайланди ва кенгашнинг махсус жамғармаси ҳамда бошқа бир қатор ишчи органлари тузилди. Ташкил этилган Ҳомийлар кенгаши масалаларни ҳал этиш бўйича таклиф ва тавсияларни ишлаб чиқади.

Мазкур кенгаш ўзаро манфаатдорлик асосида ташкил этилди. Агар ҳомийлар институтга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатса, институт уларга мутахассислар етказиб беради. Маълумки, шу вақтгача, баъзи ҳолларда мутахассислар тайёрлаш бир томонлама, яъни ишлаб чиқаришнинг талаб ва эҳтиёжларини тўла ҳисобга олмаган ҳолда амалга оширилар эди. Хўш, эндиликда қанча мутахассис тайёрлаш зарур, қайси ихтисосликка эҳтиёж катта, ўқув режалари, намунавий дастурлар, янги ўқитиш услубларини жорий этиш қай даражада тузилади ва ташкил этилади, ўқув-лабораторияларининг замонавий жиҳозлар учун нималар қилиш керак? Бу каби саволлар жавобини, бир сўз билан айтганда, олий даражадаги мутахассислар тайёрлаш стратегиясини ҳомийлар билан ҳамкорликда белгилаб олмоқчимиз.

Сарвар ҚОДИРОВ,
Тошкент автомобиль ва йўллар институти ректори.

Оқибат

АДИБНИНГ ТЎЙИ

• НУКУС (мухбиримиздан). Етакчи адиб, драматург, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон ёзувчиси, Бердақ номли Қорақалпоғистон Давлат мукофоти лауреати Жўлмирза Оймирзаев таваллудининг 85 йиллиги муносиб нишонланди.

Адибнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ҳақида ёзувчи Тўлепберген Қаипбергенов маъруза қилди. Йиғилишни эса Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси ўринбосари А. Тожибоев бошқарди. Қорақалпоғистон республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси Уббиниёз Аширбеков Жўлмирза оғанинг ижодий фаолиятини юқори баҳолади. Узига хос тўй тантанаси охирида Жўлмирза оға кўрсатилган эътибор ва илтифот учун дил сўзларини изҳор этди.

Рейимбой ЕШИМБЕТОВ.

Кино

АЛ-БУХОРИЙ ҲАҚИДА ФИЛЬМ

• БУХОРО (мухбиримиздан). Бу ерда ислом оламининг таниқли намояндаларидан бири Имом ал-Бухорийнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида ҳикоя қилувчи фильм премьераси бўлиб ўтди.

Янги фильмни намойиш қилиш олдидан унинг ижодкорлари — сценарий муаллифларидан бири Бақо Содиқов ҳамда Абу Абдуллоҳ Муҳаммад Ибн Исмоил ал-Бухорий сиймосини яратган халқ артисти Ато Муҳаммаджонов кино асарини дунёга келиши ҳамда буюк мерос ҳақида сўзладилар. Янги фильм томошабинларда яхши таассурот қолдирди.

Даврон БАХРОНОВ.

ИНТИЛИШ БОРУ, АММО...

Фарғона ўзбек футболининг ватани. 80 йилдан ошдики, спортнинг эл севган бу тури водийлик миллионларни ром этиб турибди. Вилоятда ўзига хос азалий анъаналарга содиқлик бор. Мустақилликдан кейин Фарғона футболида ҳам янги саҳифалар очилди. Мухлисларимиз фахри бўлган «Нефтчи» клуби футболчиларининг тўрт бор чемпионликка эришишлари ифтихор ҳиссини уйғотмоқда. «Атласчи» футбол жамоаси ҳам республика биринчилигининг олий лигасида, яна учта жамоа биринчи лигада, 22 жамоа эса иккинчи лига аъзоси бўлиб турибди.

Хўш, ютуқлар боиси нимада? Аввало болалар ва ўсмирлар футболини ривожлантиришга катта эътибор беряляпти. Барча шаҳар ва туманлардаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида футбол бўлимлари мавжуд. Кўпдан бери вилоят футболига истеъдодли ёшларни етказиб бераётган футбол мактабининг ҳам умуммуваффақиятда муносиб ўрни бор.

1994 йили эса Фарғона шаҳрида мамлакатда биринчи бўлиб вилоят махсус ўсмирлар футбол мактаб-интернати ташкил этилганди. Бу ерга барча туманлару олис қишлоқлардан умидли ёшлар таклиф этилди. Шарт-шароитлари етарли бу мактаб-интернатда 60 нафар ўсмир тажрибали мураббийлар қўлида футбол сир-асрорларини ўрганмоқда. Болалар ва ўсмирлар футбол жамоалари ўртасида вилоят мусобақалари ўтказиб турилади. Албатта, бундай мусобақалар истеъдодли футболчиларни излаш, уларни профессионал клубларга тортишда муҳим аҳамият касб этади.

Шаҳарлардагина эмас, қишлоқларда ҳам футбол майдонлари қуриш, жиҳозлаш, керакли анжомлар билан таъминлаш каби юмушлар йўлга қўйилган.

Футболимиз

Натижалар ҳам чакки эмас. Чунончи, Бешариқнинг «Рапқон», «Пахтакор», Қувасойнинг «Арсиф», Охунбобоев туманининг

довруғини

«Ситора», Данғаранинг «Соҳил» сингари клублари мусобақаларда совринли ўринларни эгаллашмоқда. Бағдод, Учкўприк,

оширайлик

Тошлоқ туманларида ҳокимлик ва кенг жамоатчилик кўмагида футбол иншоотлари қурилиб, клублар ташкил этилмоқда.

Шу кунларда Фарғона вилоятида 50 мингдан ортиқ киши футбол билан шуғулланиб, маҳорат оширмоқда. Албатта, уларни ўйингоҳлар, жиҳозлар, спорт анжомлари, малакали тренерлар билан таъминлаш ва ташкилий ишларни амалга оширишда ўзига хос муаммолар бор. Афсуски, вилоятнинг ҳамма ерида ҳам футболга бирдек муносабатда бўлиняпти, дейиш қийин. Масалан, мамлакат футболида довруғли бўлиб қолган Қўқоннинг «Темирйўлчи» жамоаси ўтган йили олий лигани тарк этишга мажбур бўлди. Тўғри, қўқонликлар ўз жамоаларини астойдил қўллаб-қувватлашади. Бироқ, ишқибозларнинг қийқириғию, чапаклари берган руҳий мададга моддий ёрдам қўшилмаса, ўнгланиш қийин экан. Бу жамоага қарашли ўйингоҳнинг яшил майдони талабга жавоб бермайди. Бошланган таъмирлаш ишлари эса ўлда-жўлда. Энг афсусланарлиси, жамоанинг махсус ўқув-машқ базаси йўқ. Футболчилар машқларни ётоқхонанинг мослаштирилган залларида ўтказишга мажбур бўлишди. Футболчиларга маошлар вақтида берилмасди. Оқибатда айрим иқтидорли футболчилар жамоани ташлаб кетди.

Сўх, Фурқат, Ўзбекистон туманларида ҳам футболни ривожлантиришга яхши эътибор берилмаяпти. Ўтган йили бу туманлардан бирорта ҳам футбол жамоасини расмий мусобақаларда қатнашмаганини қандай тушуниш керак.

— Футбол анжомлари етишмади, — дейди вилоят Футбол федерацияси раисининг ўринбосари Комил Мирзабоев, — футбол мактаблари, клуб жамоаларининг ўқув-машғулотлари, йиғинларини замон талаблари даражасида ташкил этиш, мусобақаларни юксак савияда ўтказиш учун бизга камида икки юз мингта тўп, 100 минг дона бутси-оёқ кийими ва бошқа анжомларга эҳтиёж бор.

Бахтимизга юртимизда футболни янада ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари ҳақидаги қарорни эълон қилиниши айни муддао бўлди. Бу ҳужжатда футболимиз келажаги ва ечимини кутаётган муаммолар ҳақида муҳим вазифалар қўйилган. Бу қарор футболимиз довруғини оширишда янги босқич бўлади, деб умид қиламиз.

Алишер ИБОДИНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Спорт

ДАСТЛАБКИ ҒАЛАБА

Шу кунларда футбол мухлисларининг эътибори Москвага қаратилган. Бу ерда МДҲ чемпионлари кубоги учун тўртинчи марта халқаро мусобақа ўтказилмоқда.

Мамлакатимиз чемпионлари — Фарғонанинг «Нефтчи» футболчилари ҳам синовдан муваффақиятли ўтишга зўр бермоқдалар. Вакилларимиз ўз гуруҳларида дастлабки саралаш учрашувини Кишинёвнинг «Зимбру» жамоаси билан ўтказиб, муҳим ғалабани қўлга киритишди. Учрашув 2:1 ҳисобида фарғоналиклар фойдасига ҳал бўлди. Ғалаба тўпларини Сергей Андреев дарвозага йўллади. Маълумки, бу гуруҳда Россия ёшлар терма жамоаси танловдан ташқари иштирок этмоқда. Шу боис, бу жамоа билан учрашувда «Нефтчи» кучсиз таркибда майдонга тушиб, 1:2 ҳисобида ютқазди. Кеча эса сўнгги саралаш учрашуви Риганинг «Сконто» футболчилари билан ўтказилди. Эртага чорак финал учрашувлари бошланади.

Мозийдан садо

СУРАТЛАР СЎЙЛАЙДИ

Ўзбек миллий матбуоти ёзма нутқ шаклида жуда қадим замонлардан фаолият кўрсатган. Бу «матбуот» рукни остида эмас, балки ёзғувчи, кўчирғувчи сифатида оммалашган. Ўйлаб қарасангиз, бу гаплар моҳият ва мантиқ жиҳатдан тўғри талқинлардир.

Исбот талаб бўлса, ҳозирги замон журналистлари биргина «кўчирмачилик»нинг ўзи эмас, ҳатто аслан ёзилган мақола, хабар ва публицистик шарҳларни ҳам қолаверса, оддий хабарларни битгувчиларни ҳам, энг муҳими, шу талант натижаларини ифода этгувчиларни ҳам «журналистлар» деб атайдилар. Тўғри иш қиладилар. Қўқон адабий ва журналистик муҳити бутун бир Туркистон маданий ҳаётида ташвиқий ва тарғибий жараённи бошлаган десак, хато бўлмас. Ҳар икки босқинчилар гуруҳига, яъни оқ ва қизилларга қарши очиқ ва яширин кураш олиб борган йирик истиқлолчилар ҳам шу буюк маданият ва қадриятлар ватани Қўқондан чиққан.

Ана шулардан бир гуруҳи — йирик журналист ва педагоглар, ёзувчи ва санъаткорлар сийрати намоён этилган суратни атоқли олим, йирик педагог — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Раҳимқул Отажонов бизга тақдим этди. Сурат қуйидаги тарзда берилмоқда:

Ўтирғонлар: (ўнгдан) М. Аҳмадхон ўғли — «Осиё» газетасининг журналисти. Носирхон Зиё — «Улуғ Туркистон»нинг журналисти, педагог. Шокир Сулаймон — шоир ва журналист. Нағим Саид — журналист ва таржимон. Боту-Маҳмуд Ҳодиев — шоир ва журналист. Собир Шариф — журналист ва педагог.

Тик турғонлар: Солиҳ Исмоил — журналист. Мирзо Волиҳ Қодирий — муаллим ва журналист, шоир. Мирзо Абдулла Қодирий — ёзувчи ва педагог. Абдулла Раҳмат — «Фарғона» газетасининг бош муҳаррири.

1922 йил, 31 июль. Қўқон.

Ҳайдарали УЗОҚОВ.

ЎЗБАТ ҚЎШМА КОРХОНАСИ АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ

Ўзбек-Британия қўшма корхонаси
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ВАТ

ЎЗБАТ қўшма корхонаси акционерлик жамияти — Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёти учун энг катта инвесторлардан биридир.

Биронта бошқа саноат компанияси ЎЗБАТ қўшма корхонаси акционерлик жамияти даражасида ишчиларига ғамхўрлик кўрсатмайди.

Биз мутахассисларимиз касби ва маҳоратини оширишига катта имконият ва шароитлар яратиб берамиз. Биз учун бизнесга сармоя жалб этиш — бу сармояни ўз ишини яхши биладиган одамларга сарф этишдир.

ЎЗБАТ қўшма корхонаси акционерлик жамияти Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётида йирик инвестиция компаниясидир.

ЎЗБАТ қўшма корхонаси акционерлик жамияти Марказий Осиёда тамаки ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича энг илғор даражага эришишни ўзига мақсад қилиб олган.

ЎЗБАТ қўшма корхонаси акционерлик жамияти бўш лавозимларни эгаллашга ва ёши 40 дан ошмаган ишчиларни Тошкент тамаки фабрикасига, Ургут ферментация заводига ҳамда яқинда қурилиши бошланадиган Самарқанд сигарет фабрикасига қабул қилиш бўйича танлов эълон қилади:

- муҳандис-механик;
- муҳандис-электроник;
- техника хавфсизлиги муҳандиси;
- ишлаб чиқариш участкаси устаси;
- электрчи-муҳандис;
- технолог-муҳандис;
- ишлаб чиқариш бўйича менежер

Компьютерда ишлаш тажрибаси ва уч йилдан кўп меҳнат стажи эгалари ишга олинишда қўшимча имкониятларга эга бўлади.

Инглиз тилини билиш шарт эмас, аммо билса яхши бўларди. Компанияга садоқатлигингиз нафақат яхши ойлик, шунингдек, янги системалар асосида ўқиш, малака ошириш ва махсус курсларда инглиз тилини ўрганиш имкониятлари билан рағбатлантирилади.

Сўровномани тўлдириш учун уни қуйидаги манзилдан олишингиз мумкин:
— Тошкент шаҳар, Носиров кўчаси, 77. Тошкент тамаки фабрикаси.
— Самарқанд шаҳар, А. Рудакий кўчаси, 150. Самарқанд тамаки-ферментация заводи.
— Ургут шаҳар, Навоий шоҳкўчаси, 10. Ургут тамаки-ферментация заводи.

Танлов асосида биринчи босқичдан ўтганлар сўровномани топширгандан сўнг бир ой ичида суҳбатга таклиф қилинади.

ЎЗБАТ қўшма корхонаси билан биргаликда муваффақиятга эришишда сиз катта имкониятларга эга бўласиз.

БЕТА — ЭЛЕКТРОНИК ГРУП ОФ КОМПАНИ
ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ

10 йилдан кам бўлмаган иш стажига эга тажрибали бош ҳисобчини
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.
Яхши ойлик маош тўланиши кафолатланади.

Қуйидаги манзилга мурожаат этинг:
Тошкент шаҳри, Усмон Юсупов кўчаси, 119.
Телефонлар: 48-05-10, 48-04-97.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

• АГАР шампунингиз бўлмаса халқ табобатидан фойдаланишингиз мумкин. Икки дона тухумни чақиб сариғини алоҳида ажратинг ва озроқ (сариғига) илиқ сув қўшиб яхшилаб ийланг. Кўпириб чиройли тусга киради. Қарабсизки шампунь тайёр. Сочингизни ювиб бўлгач, қора чойдан бир пиёла шамасиз сузинг ва иссиқ сувга аралаштириб сочингизни чайинг. Сочингиз мулойим, ялтироқ ва хушбўй бўлади.

• ДЕРАЗА ромларини бўяшдан олдин ойнани пиёз бўлаклари ёки сиркада ҳўлланган латта билан артсангиз, бўёқ юқларини тозалаш осон бўлади.

• ЁҒОЧ жиҳозларни зайтун мойи ва вино сиркаси аралашмасида тозалаб, юмшоқ ва қуруқ латта билан ишқаласангиз, ялтирайди.

"ЎЗБЕКМАШСЕРВИС"
ЎЗБЕКИСТОН — БЕЛОРУСЬ ҚЎШМА КОРХОНАСИ
сўмда пул ўтказиш йўли билан
Тошкентдаги омбордан
турли модификацияли
МАЗ туркумидаги автомобилларни,
МТЗ экскаваторлари ва тракторларини,
автомобиллар ва тракторлар учун бошланғич бутловчилар: Д-243, Д-245, ЯМЗ-238-2М двигателларини, АТЗ-10К ёқилғи заправкачи машиналарини
СОТАДИ.
Нархлари завод баҳосидан арзон.
Манзил: Тошкент, Нукус кўчаси, 3-уй.
Алоқа учун телефонлар:
(3712) 54-94-11, 54-69-72, 54-99-11, 54-62-43, 54-62-09.
"ЎЗБЕКМАШСЕРВИС" — ҳамкорликка чорлайди!

Ўзбек-Турк «Акатэкс» қўшма корхонаси пул ўтказиш йўли билан 50 кг ва 15 кг полипропилен ун қопларини, тегирмон вальцлари ҳамда IBM 486 Dx2 — /66/350 / SV6A компьютерларини сотади.
Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Маяковский кўчаси, 6 уй. (Тельман боғи қаршисида). Телефонлар: 67-77-41, 67-23-74.

Германиянинг «Текстима Экспорт импорт ГмбХ» фирмасининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ўзининг янги манзилини маълум қилади.
700077, Тошкент, Никос Белоянис (собиқ Промышленная) кўчаси 8 уй (мўлжал М. Горький метроси). Тел /факс:(3712) 67-59-92.

Ўзбекистон ХДП МК Котибияти партия Марказий Кенгаши аъзоси, Наманган туманидаги К. Солиев номли жамоа хўжалиги раиси **Кутбиддин ҚОСИМОВ**нинг бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига ҳамдардлик изҳор қилади.

Ўзбекистон ХДП МК Котибияти Сўх туман партия кенгаши биринчи котиби **Мирзали ТЎРАБОЕВ**нинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир: Азим СУЮН
Таҳрир ҳайъати:
Абдулла ОРИПОВ, Абдулҳафиз ЖАЛОЛОВ, Азиз НОСИРОВ, Алимқул СУЛТОНОВ (масъул котиб), Аслиддин БОЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ислом ШОҒУЛОМОВ, Хайрулла ЖЎРАЕВ, Шоқосим ШОИСЛОМОВ, Шуҳрат ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари).

БЎЛИМЛАР:
Мафкура ишлари ва партия ҳаёти — 33-20-36, 36-54-35.
Парламент фаолияти ва ҳуқуқ — 36-26-70, 36-57-19.
Иқтисодиёт — 33-21-43, 36-57-22.
Фан ва маданият — 33-07-20, 36-33-40.
Хатлар ва оммавий ишлар — 33-76-04, 36-54-06.
Ахборот ва спорт — 33-12-56, 36-55-16.
Халқаро ҳаёт — 33-47-80, 33-12-16.
Реклама ва эълонлар — 33-38-55, факс: 33-79-14.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Андижонда -- 5-27-11; Бухорода -- 3-54-87; Гулистонда -- 2-26-22; Жиззахда -- 3-31-86; Навоийда -- 3-75-43; Наманганда -- 6-43-43; Нукусда -- 7-58-83; Самарқандда -- 35-22-90; Тошкентда -- 33-12-56; Урганчда -- 6-51-35; Фарғонада -- 26-37-16; Қаршида -- 3-25-79; Қумқўрғонда -- 5-26-24.

Сотувда эркин нархда.
• Рўйхатдан ўтиш тартиби №00 120
• Газета офсет усулида А—2 форматида босилади
• Ҳажми 2 босма табоқ
• Г — 03

Навбатчи муҳаррир Ҳ. ИКРОМОВ, навбатчи Н. ШОНИЁЗОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-УЙ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти -- 21.00. Топширилди -- 01. 30. 1 2 3 4 5 6.